

JOB-monitor 2026

Onderzoeksverantwoording

Josien Lodewick | Eline Luyten | Thomas Oostendorp | David Rensing

April 2026

JOB-monitor 2026
Onderzoeksverantwoording
April 2026

©2026 ResearchNed Nijmegen in opdracht van JOB. Alle rechten voorbehouden. Het is niet geoorloofd gegevens uit dit rapport te gebruiken in publicaties zonder nauwkeurige bronvermelding. ResearchNed werkt conform de kwaliteitsnormen ISO 9001:2015 voor kwaliteitsmanagementsystemen, ISO 20252:2019 voor markt-, opinie- en maatschappelijk onderzoek en NEN-EN-ISO/IEC 27001:2023 voor informatiebeveiliging.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	5
1.1.	Achtergrond	5
1.2.	Deskundigenpanel	5
1.3.	Leeswijzer	5
2	Vragenlijst	6
3	Veldwerk	8
4	Respons	10
4.1.	Respons	10
4.2.	Opschoning van de data	10
4.3.	Analyse non-respons	11
4.4.	Weging	12
5	Clustering van vragen	14
6	Rapportages met resultaten	17
6.1.	Instellingsrapportages en -bestanden	17
6.2.	Online rapportage	17
6.3.	Landelijk rapport	18
7	Ethische verantwoording	19
7.1.	Inleiding	19
7.2.	De vragenlijst	19
7.3.	Communicatie en informatie	19
7.4.	Veldwerk	20
7.5.	Persoonsgegevens en de AVG	20
7.6.	Rapportages	22
7.7.	Databeheer	23
7.8.	Gebruik data door derden	23
8	Het deskundigenpanel	25
8.1.	Slotbevindingen	26
8.2.	Suggesties voor de toekomst	26
Bijlage I	 Vragenlijst JOB-monitor 2026	29
Bijlage II	 Overzicht wijzigingen vragenlijst edities 2020-2024	38
Bijlage III	 Wijzigingen per vraag 2026 t.o.v. 2024	40
Bijlage IV	 Netto respons per instelling JOB-monitor 2026	48
Bijlage V	 Netto respons: aantal opleidingen per instelling JOB-monitor 26	49
Bijlage VI	 Thema- en modulevragen niet in clusters opgenomen	50
Bijlage VII	 Overzicht opgenomen tabellen en figuren	52
Bijlage VIII	 Literatuur	53
Bijlage IX	 Gebruikte afkortingen	54

1 Inleiding

1.1. Achtergrond

JOBmbo (Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs) is de vereniging die opkomt voor de rechten en belangen van alle studenten in het middelbaar beroepsonderwijs (mbo) in Nederland. Sinds 2000 organiseren zij tweejaarlijks een studenttevredenheidsonderzoek onder mbo-studenten: vanaf 2026 vindt dit jaarlijks plaats. De JOB-monitor is een kwantitatief vragenlijstsonderzoek naar het oordeel van mbo-studenten over zaken die het onderwijs direct en indirect raken. De JOB-monitor wordt door een meerderheid van de mbo-studenten ingevuld en is daarmee het grootste studentenonderzoek van Nederland.

De resultaten van de JOB-monitor worden door studentenraden, onderwijsinstellingen, de MBO Raad, het Ministerie van OCW, de Inspectie van het Onderwijs (IvHO) en uiteraard JOBmbo zelf gebruikt om de stand van zaken te monitoren én om plannen te maken voor de verbetering van het mbo. De resultaten van de JOB-monitor worden ook gekoppeld aan afspraken die zijn gemaakt in de Werkagenda mbo 2023-2027 en het Stagepact mbo 2023-2027. Zo wordt gemeten of de verbeteringen die plaatsvinden in het mbo, ook daadwerkelijk door de studenten wordt ervaren.

Het doel van de JOB-monitor, zoals dit voorafgaande aan de JOB-monitor 2026 is ge(her)formuleerd door JOB in overleg met OCW en de MBO Raad¹, is het volgende:

- Periodiek ophalen van het studentenperspectief op zaken die direct en indirect het onderwijs raken.
- Instellingen en studentenraden gebruiken resultaten voor kwaliteitsverbetering, benchmarken en bereiken van de ambities uit landelijke afspraken zoals de Werkagenda en Stagepact.
- Landelijke partijen gebruiken de resultaten voor monitoring en beleidsvorming.
- Mbo-studenten ervaren hiervan positieve effecten in hun studieloopbaan.

Onderliggende verantwoordingsdocumentatie laat zien hoe het onderzoek is uitgevoerd en welke beslissingen er zijn gemaakt bij het verwerken van de verkregen vragenlijstdata.

1.2. Deskundigenpanel

Sinds de editie van 2010 (tot en met 2008 droeg het project de naam ODIN) adviseert een groep onafhankelijke professionals op het vlak van onderzoeksmethoden en statistiek over onder andere de stappen die de onderzoekers nemen in het analyseproces van de JOB-monitor. Het betreft alle keuzes die ten grondslag liggen aan responsberekening, opschoning van de data, weging en datapublicaties. Ook de betrouwbaarheid en validiteit van het onderzoek komen aan de orde. In 2026 vormen dr. Anja Boevé (docent onderzoeksmethoden en statistiek, WUR), dr. Marieke van Gerner-Haan (universitair docent sociologie, RUG) en dr. Hans Luyten (universitair hoofddocent onderzoeksmethoden en statistiek, UT) het deskundigenpanel. De onderzoekers van ResearchNed nemen met het deskundigenpanel en de projectmedewerkers van JOB zelf de gehele onderzoeksverantwoording door tijdens een bijeenkomst.

1.3. Leeswijzer

In deze onderzoeksverantwoording beschrijven we allereerst kort de gebruikte vragenlijst (H2), waarna de gekozen onderzoeksopzet wordt besproken (H3). In het vierde hoofdstuk gaan we in op de deelname van instellingen en opschoning en weging van data. De clustering van de vragen en de betrouwbaarheid en de validiteit van de JOB-monitor worden in hoofdstuk 5 behandeld. Vervolgens wordt het aggregatieniveau van de resultaten besproken. Daarna volgt een hoofdstuk omtrent de ethische aspecten van het onderzoek (H7) en we eindigen deze notitie met een aantal vragen die wij het deskundigenpanel hebben voorgelegd (H8).

¹ Op advies van het deskundigenpanel, is het doel van de JOB-monitor verder aangescherpt. Dit doel als zodanig is opgenomen in de rapportage van de JOB-monitor 2026, en is in deze verantwoording terug te vinden in paragraaf 8.2.

2 Vragenlijst

In de afgelopen jaren is regelmatig aandacht besteed aan de doorontwikkeling van de JOB-monitor. In 2018 heeft er een evaluatie plaatsgevonden door bureau Koos en Ideate. Deze evaluaties hebben geleid tot een nieuwe, verkorte vragenlijst die in 2020 voor het eerst is afgenomen. Voor de editie van 2024 ontstond de behoefte om ook actuele onderwerpen via de JOB-monitor te meten, toen zijn er modules aan de standaardvragenlijst toegevoegd. De resultaten van deze modules waren bruikbaar voor landelijke partijen, maar minder voor de onderwijsinstellingen zelf vanwege het gebrek aan de mogelijkheid om uitsplitsingen te maken tot andere niveaus dan het instellingsniveau. Vanuit de behoefte zowel standaard thema's te monitoren als actuele thema's te "temperaturen" via de JOB-monitor, is deze ontwikkeling verder onderzocht.²

In de nieuwe opzet werden de belangen van alle betrokken partijen zoveel mogelijk samengevoegd, waarbij het geherformuleerde doel het uitgangspunt vormde. Ook werd geconcludeerd dat, vanwege het belang van het monitoren voor de Werkagenda en het Stagepact, de vragen uit de standaardvragenlijst de komende twee edities (2026 en 2027) nog niet worden gewijzigd. Na de editie van 2027 is ruimte om hier opnieuw naar te kijken, waarbij het belang van monitoren over meerdere jaren moet worden meegewogen.

Vanaf het huidige studiejaar 2025-2026 wordt de JOB-monitor jaarlijks afgenomen. In de opzet is enerzijds ruimte voor monitoring van standaardonderwerpen via de (twee)jaarlijkse thema's, anderzijds voor het temperaturen van actuele thema's via de modules³. Voor de modules geldt dat er drie door de instelling worden gekozen (twee door het bestuur, één door de studentenraad) en één gerandomiseerd⁴ wordt toegevoegd.⁵ Hierdoor kunnen instellingen de resultaten van drie modules uitsplitsen tot lagere niveaus, de andere zeven modules krijgen zij teruggekoppeld op instellingsniveau. Voor LLO-studenten geldt een uitzondering: zij krijgen één module gericht op hun situatie als LLO-student. Daarnaast worden de module thema's jaarlijks opnieuw bepaald, juist om in te kunnen spelen op actualiteiten (zie tabel 1). Hierbij weegt JOB telkens om een module te herhalen, als het belang van de actualiteit van dat thema voor het volgende jaar ook geldt. Vragen voor nieuwe module onderwerpen of nieuwe vragen binnen een bestaande module worden geformuleerd door de werkgroep (bestaande uit beleidsmedewerkers vanuit OCW, MBO Raad, JOBmbo) en vervolgens zowel kwalitatief als kwantitatief getest onder studenten. Voor de instellingsvragen geldt dat het maximale aantal van tien vragen komt te vervallen. Instellingen mogen dus zoveel eigen vragen toevoegen als zij willen, met daarbij de kanttekening dat het handig is om rekening te houden met de lengte van de vragenlijst voor de studenten. Daarnaast voerden de onderzoekers van ResearchNed, na het indienen van de eigen vragen, een controle uit op deze vragen (gelet op contextgebondenheid, passen ze thematisch binnen de monitor, taalgebruik, meetniveau en antwoordcategorieën, vraagformulering in lijn met de rest van de monitor etc.); indien nodig worden vragen in overleg met de instelling aangepast. Instellingen kunnen er dus voor kiezen om thema's die het ene jaar niet worden bevraagd, alsnog dat jaar te meten door deze toe te voegen als eigen vragen. De vragen van alle thema's en van modules die eerder zijn afgenomen, zijn beschikbaar via de vragenbank, zodat deze makkelijk kunnen worden toegevoegd.

² Zie ook bijlage III voor de wijzigingen in recente edities.

³ Zie ook: Lodewick, J., Luyten, E. & Termorshuizen, T. (2025). Validatie modules JOB-monitor 2026. Nijmegen: ResearchNed.

⁴ Per respondent is via het vragenlijstscript steeds op willekeurige wijze bepaald welke module diegene voorgelegd kreeg. Zo werd elk thema in principe door ongeveer tien procent van de studenten ingevuld.

⁵ Daarnaast hadden instellingen de mogelijkheid het thema welzijn in zijn geheel extra toe te voegen aan de vragenlijst, of enkel de vraag over rapportcijfer voor mentaal welzijn toe te voegen. 28 instellingen voegden de module welzijn toe, 7 voegden de rapportcijfervraag toe.

Tabel 1: Nieuwe opzet JOB-monitor

JOB-monitor 2026	JOB-monitor 2027
<p>Jaarlijkse thema's</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2026/2027: Werkagenda/Stagepact • Ondersteuningsbehoefte • Algemene tevredenheid • Afsluiting <p>Tweejaarlijkse thema's</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lessen • Onderwijs en begeleiding • BPV: stage/leerwerkplek • Medezeggenschap <p>Modules (maximaal 4 per student)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Sociale veiligheid • Positie mbo-studenten • Studentparticipatie • Geldzaken • Studentenhuisvesting • Digitalisering • Doorstroom • Reisafstand opleiding • Examens • Onderwijstijd en -kwaliteit <p>LLO-studenten krijgen één eigen module Extra: Welzijn</p> <p>Instellingsvragen <i>Nader te bepalen door instelling</i></p>	<p>Jaarlijkse thema's</p> <ul style="list-style-type: none"> • 2026/2027: Werkagenda/Stagepact • Ondersteuningsbehoefte • Algemene tevredenheid • Afsluiting <p>Tweejaarlijkse thema's</p> <ul style="list-style-type: none"> • Lesmateriaal en toetsen • Informatie • Omgeving, sfeer en veiligheid • Welzijn <p>Modules (maximaal 4 per student) <i>Nader te bepalen</i></p> <p>Instellingsvragen <i>Nader te bepalen door instelling</i></p>

De vragenlijst zoals deze in studiejaar 2025-2026 is afgenomen onder de deelnemende mbo-studenten (excl. instellingsspecifieke vragen), is te vinden in bijlage 1.

3 Veldwerk

Waar er wijzigingen waren in de vragenlijst zelf, is de vormgeving van de vragenlijst (door middel van 'mobile first' geoptimaliseerd voor draagbare devices) gelijk gebleven. Het merendeel van de deelnemende instellingen organiseert de afname van de vragenlijst klassikaal, waardoor het noodzakelijk is dat deze ingevuld kan worden op allerlei verschillende apparaten. Zo hoeft een invulsessie niet plaats te vinden in een computerlokaal, maar kunnen studenten ook gebruikmaken van hun eigen smartphone, tablet of laptop.

Om de JOB-monitor voor zoveel mogelijk mbo-studenten toegankelijk te maken, kan deze in het Nederlands, Engels, Papiaments en Nederlands als Tweede Taal (NT2) ingevuld worden. Van iedereen die ingelogd is geweest, heeft ongeveer 0,8 procent (1.578 respondenten) gekozen voor de Engelstalige variant. Binnen de opgeschoonde data gaat het om 1447 records (0,7%). Daarnaast is de vragenlijst voor MBO Bonaire vertaald naar het Papiaments. Vanwege beperkte tijd, en omdat de data niet meegenomen worden in de landelijke rapportage, is deze vertaling door MBO Bonaire zelf geregeld. Daarnaast kon een NT2-versie van de vragenlijst ingevuld worden. Dit is een verkorte versie van de vragenlijst: in samenwerking met Radboud In'to languages werd geconcludeerd dat de basisvragenlijst voor het overgrote deel al voldeed aan de NT2-normen. Dit was niet het geval voor de modules, vanwege de langere uitlegteksten en vragen. Op basis van die uitkomst is besloten enkel deze basisvragenlijst, dus exclusief de modules, aan te bieden aan NT2-studenten. Docenten wijzen specifieke (groepen) studenten erop dat ze gebruik kunnen maken van de NT2-versie van de vragenlijst. 0,9 procent van de respondenten heeft deze NT2-versie ingevuld (1.730 respondenten in de ruwe data, waarvan 1.516 in opgeschoonde data).

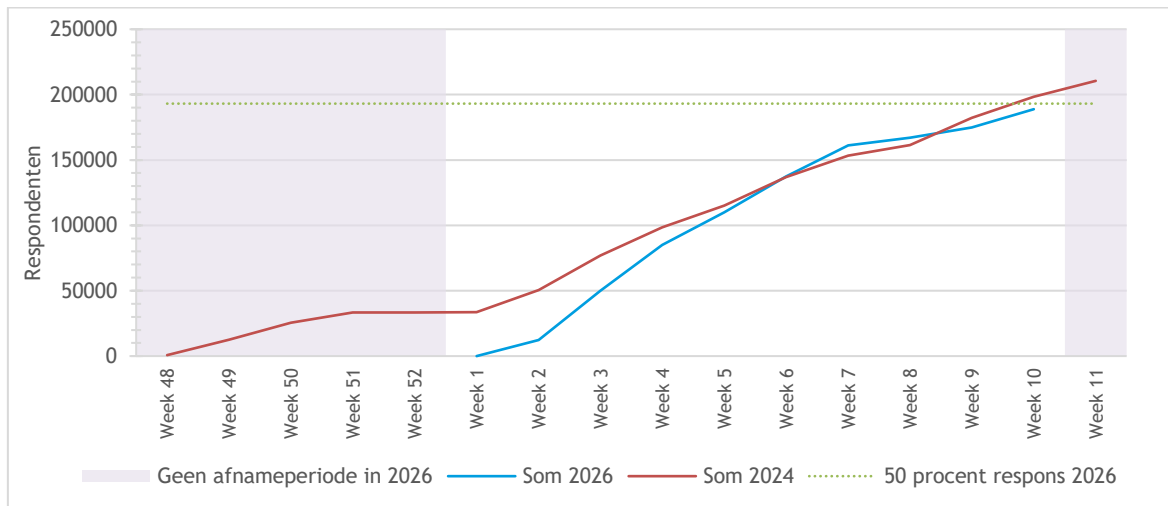
Mbo-instellingen betalen niet voor deelname aan de JOB-monitor, behalve wanneer zij hun studenten op het einde van de vragenlijst nog een of meer eigen instellingsvragen willen laten beantwoorden. Van deze optie is door twintig scholen gebruik gemaakt en in verscheidene gevallen betreft het hierbij modulevragen of -blokken die daardoor alsnog aan alle studenten van een instelling zijn voorgelegd. Bij het laten toewijzen van de extra thema's in het modulegedeelte van de vragenlijst is rekening gehouden met zulke situaties, zodat het altijd daadwerkelijk om aanvullende vragen gaat en niemand iets dubbel hoeft te beantwoorden. Bij de toewijzing van willekeurige modules is rekening gehouden met de zelfgekozen modules, maar de willekeurige toewijzing is niet aangepast als er door instellingen één vraag uit een specifieke module toegevoegd is bij de instellingsvragen.

De vragenlijst zou volgens planning vanaf 5 januari 2026 tot en met 13 februari 2026 afgenomen worden. De veldwerkperiode werd, ten opzichte van voorgaande edities, verkort. Dit had met name te maken met de wens de monitor jaarlijks uit te kunnen voeren. Daarnaast bleek uit navraag bij scholen een sterke voorkeur voor afname in de maanden januari en februari, en een afnameperiode van 4 tot 8 weken. Uit de responsaantallen van voorgaande monitors bleek ook dat de meeste respons in januari en februari werd behaald, en in de laatste week van de afnameperiode (voorheen in maart, zie ook figuur 1).

Helaas deed zich een aantal omstandigheden voor, die JOB, in overleg met de instellingen, RN en DUO hebben doen besluiten de veldwerkperiode te verlengen tot en met 6 maart 2026. Allereerst bleek de inlogfaciliteit bij DUO de eerste twee dagen van de afnameperiode niet beschikbaar in de live-versie, waardoor studenten niet konden inloggen. Vervolgens ontstonden er problemen omdat geüpdatete beveiligingssoftware van instellingen de link naar de vragenlijst zelf al opende om deze te controleren, waardoor er voor het systeem al een sessie actief was, als de student de vragenlijst wilde invullen. Dit probleem speelde het tweede deel van de eerste week en begin tweede week van de afnameperiode, maar speelde niet voor elke student. Vanwege de nog steeds toenemende respons die bleef binnenkomen is besloten om niet volledig te pauzeren tijdens het oplossen van dit probleem. Hiervoor is uiteindelijk een landingspagina ingebouwd,

waardoor dit probleem werd omzeild. In de derde week van de afnameperiode was op vrijdag de website van JOB zelf, via welke doorgelinkt wordt naar de inlogfaciliteit van DUO, tijdelijk uit de lucht. Deze samenloop van omstandigheden, inclusief het winterse weer in de eerste week waardoor een deel van de scholen geen studenten in huis had, heeft geleid tot het besluit de veldwerkperiode te verlengen. Omdat de voorjaars/carnavalsvakantie nog in deze periode zit, is het veldwerk niet met de twee “verloren” weken verlengd, maar met drie weken. Het verloop van de respons in 2026 is eveneens te zien in figuur 1.

Figuur 1: Vergelijking cumulatieve respons: JOB-monitor 2024 en 2026

Tijdens de veldwerkperiode konden de contactpersonen van deelnemende instellingen elke dinsdag en donderdag een wekelijkse update van de bruto respons bekijken. Op 9 maart 2026 verschenen de definitieve, niet-opgeschoonde en ongewogen responscijfers.

4 Respons

4.1. Respons

Alle 55 bekostigde mbo-instellingen in Nederland zijn uitgenodigd om deel te nemen aan de JOB-monitor; 45 van hen namen deel (waaronder een aantal fusiescholen⁶). Daarnaast namen vijf niet- en anders bekostigde instellingen deel^{7,8}. Zo'n 207.000 potentiële respondenten hebben ten minste de eerste pagina van de online vragenlijst van de JOB-monitor bezocht; dat is 46 procent van de totale populatie mbo-studenten, en 54 procent van de mbo-studenten op deelnemende instellingen.

De inlogfaciliteit van DUO heeft 207.113 verschillende studenten naar het vragenlijststelsel verwezen. Op deze groep wordt een aantal checks gedaan om te garanderen dat de netto respons zich beperkt tot de studenten die de vragenlijst serieus hebben ingevuld (zie §4.2). Uiteindelijk blijft een groep van 192.977 studenten over op basis waarvan de analyses in dit onderzoek gedaan worden. Deze 42,4 procent is vergelijkbaar met het responspercentage van 2024 (44,4%). Dit is een netto respons van 50,7 procent van de mbo-studenten van de deelnemende instellingen. In bijlage IV is de respons per instelling weergegeven.

4.2. Opschoning van de data

Het opschonen van de data vindt plaats volgens een vast stramien waarbij we kijken naar behoren tot de doelpopulatie van het onderzoek, de mate waarin de vragenlijst volledig is ingevuld en de totale invultijd.

Gebaseerd op de DUO-selectie van alle mbo-studenten vanuit het Register Onderwijsdeelnemers (ROD; voorheen Basisregister Onderwijs (BRON)) blijven ingeschrevenen aan vavo-opleidingen (Voortgezet Algemeen Volwassenenonderwijs) buiten de onderzoekspopulatie. Studenten waarvan de instelling het onwaarschijnlijk acht dat het merendeel van de vragen relevant is⁹, omdat zij bijvoorbeeld onvoldoende vaak op de schoollocatie verblijven, maken geen deel uit van de doelgroep. Instellingen kunnen dit aangeven door (groepen) studenten te voorzien van een label 'uitsluiten'.

In de JOB-monitor is gewerkt met persoonlijke inlogcodes. Na het inloggen met de eigen gegevens¹⁰, wordt geautomatiseerd een persoonlijke code gekoppeld aan de vragenlijst, waardoor studenten na het onderbreken van de vragenlijst op een ander moment verder kunnen gaan met invullen. Dit doen studenten door opnieuw in te loggen met hun eigen gegevens, waar de persoonlijke code aan verbonden is. Alleen vragenlijsten die voor minimaal veertig procent zijn ingevuld worden meegenomen (rekening houdend met het totaal aantal verplichte vragen zonder routing) in de uiteindelijke data.

Vragenlijsten die te snel zijn ingevuld, worden niet meegenomen¹¹. Voor de JOB-monitor is een grens van vijf minuten invultijd voor het lezen, interpreteren en beoordelen van minstens dertig vragen gehanteerd: studenten die de vragenlijst in minder dan vijf minuten hebben ingevuld, worden niet meegenomen. Omdat de invultijd al dient als criterium voor een weloverwogen beantwoording van de vragen worden sinds 2024 geen records meer uitgesloten vanwege een (te) eenzijdig invulpatroon.

6 Te weten: Drenthe College en Terra MBO tot Drenthe College Terra, ROC Tilburg en Onderwijsgroep Tilburg tot Yonder en Horizon College en Regio College tot Talland College.

7 Te weten: Tio Business School, Notenboom, IVA Driebergen, Politieacademie en MBO Bonaire.

8 Aan de 2024-meting namen 51 instellingen deel: 47 regulier bekostigde, één anders en drie niet-bekostigde scholen.

9 Bijvoorbeeld groepen studenten die voornamelijk op de leerwerkplek werkzaam zijn en daar ook scholing genieten, of studenten die bezig zijn met afronding van de opleiding en daarom weinig lessen meer volgen.

10 Studenten vullen hun achternaam en geboortedatum in. Als deze combinatie meer dan één keer voorkomt, vullen zij ook hun voornaam en de instelling waaraan ze studeren in.

11 Meer informatie over geëngageerde respondenten ("optimizers") versus minder betrokken invullers ("satisficers") zie: Callegaro, M. et al. (2009). Response Latency as an Indicator of Optimizing in Online Questionnaires. Bulletin de méthodologie sociologique: BMS. 103. 10.1177/075910630910300103

Uiteindelijk blijft er van de bruto respons van de JOB-monitor van 207.113 studenten een groep van 192.977 studenten over op basis waarvan de analyses in dit onderzoek gedaan zullen worden¹² (Tabel 4.1).

Tabel 4.1: Opschoning van de data

	Weggelaten 2024	Weggelaten 2026	(Overgebleven) Respons 2024	(Overgebleven) respons 2026	Populatie 2024	Populatie 2026
Populatie studenten					471.671	454.659
Bruto respons			222.978	207.113	47%	46%
Geen doelgroep (“uitsluiten”)	1.052	1.112	221.926	206.001	47%	45%
Vragenlijst min. 40% ¹³ ingevuld ¹⁴	6.220	11.191	215.706	194.810	46%	43%
Voldoende invultijd (min. 5 min.) ¹⁵	6.417	1.833	209.289	192.977	44%	42%
Voldoende afwisseling (max. 85% zelfde antwoorden)	<i>n.v.t.</i>	<i>n.v.t.</i>				
Aantal opleidingen			656	560	781	723
Aantal instellingen			51	50	59	58

Bron: ResearchNed; JOB-monitor 2026

Tabel 4.2 laat het effect zien van de opschoningsstappen van de JOB-monitor per subgroep. Vanwege afronding vormt de kolom ‘Totaal’ niet per definitie een sommatie van de twee voorgaande kolommen. In totaal is 6,3 procent van de cases verwijderd.

Tabel 4.2: Effect opschoningsstappen JOB-monitor per subgroep

	Minder dan 40% ingevuld	Invultijd te kort	Totaal
Niveau			
Entreeopleiding (niveau 1)	5,3%	0,9%	6,2%
Niveau 2	4,9%	1,0%	5,9%
Niveau 3	5,6%	0,7%	6,4%
Niveau 4	5,4%	0,9%	6,3%
Leerweg			
BBL	5,6%	0,8%	6,4%
BOL	5,3%	0,9%	6,2%
Geslacht			
Man	5,2%	1,1%	6,3%
Vrouw	5,6%	0,6%	6,2%
Totaal			
Totaal	5,4%	0,9%	6,3%

Bron: ResearchNed; JOB-monitor 2026

4.3. Analyse non-respons

De JOB-monitor wordt door bijna alle mbo-instellingen klassikaal afgenomen. Dat heeft een positief gevolg voor het responspercentage, maar levert ook het risico op dat er hele klassen buiten de respons blijven als het om welke reden dan ook niet lukt een klas de JOB-monitor in te laten vullen. Bijlage VI geeft een

12 In H3 bespraken we het verloop van het veldwerk. In 2024 braken ca.13.000 studenten de vragenlijst voor het einde af, in 2026 waren dit er 25.500. In 2024 bleven ca. 800 studenten op de eerste pagina hangen, in 2026 zijn dat er ca. 8.000. Waarschijnlijk is dit te wijten aan een storing, of de problemen in de eerste twee weken.

13 Minimaal 40% van de totale vragenlijst; dat zijn 19 vragen, en dus maximaal 11 vragen “missing”.

14 We zien dat er in 2026 absoluut gezien *meer* studenten zijn weggelaten om onvoldoende invulling, dan in 2024: mogelijk heeft dit te maken met de storingen in het veldwerk, waardoor studenten niet direct konden inloggen. Dit is niet onderzocht. Relatief gezien, zijn de verschillen in percentages klein.

15 We zien dat er in 2026 absoluut gezien *minder* studenten zijn weggelaten om een onvoldoende invultijd dan in 2024: mogelijk heeft dit te maken met de storingen in het veldwerk, waardoor sessies langer actief waren. Dit is niet onderzocht. Relatief gezien, zijn de verschillen in percentages klein.

overzicht van het aantal opleidingen binnen een instelling (met minimaal vijf studenten die aan de opleiding studeren) en het aantal opleidingen waarvan minimaal vijf studenten de vragenlijst ingevuld hebben. De tabel laat zien dat niet iedere instelling erin geslaagd is alle opleidingen in hun respons te betrekken. Tien instellingen ‘missen’ 25-30 procent van de opleidingen. Op de overige instellingen doet minstens driekwart van de opleidingen mee. Bij drie instellingen zijn alle opleidingen vertegenwoordigd, één van deze instellingen heeft echter ook niet meer dan één opleiding.

In onderstaande tabel zijn van mbo-studenten die wel en niet deelnamen aan de JOB-monitor 2026 verdelingen naar onderwijsniveau, leerweg en geslacht weergegeven. We zien dat in de groep die de vragenlijst wel invulde, degenen met een studie op niveau 4, bol’ers en vrouwen oververtegenwoordigd zijn. Binnen het deel dat respondeerde zijn mbo’ers op niveau 2, bbl-studenten en mannen ondervertegenwoordigd.

Tabel 4.3: Verdeling mbo-studenten naar onderwijsniveau, leerweg en geslacht binnen populatie, non-respons en respons, JOB-monitor 2026

	Populatie	Non-respons	Respons
Niveau			
Entreeopleiding (niveau 1)	4%	3%	5%
Niveau 2	17%	15%	19%
Niveau 3	20%	20%	20%
Niveau 4	58%	62%	56%
Leerweg			
BBL	29%	22%	34%
BOL	71%	78%	66%
Geslacht			
Man	51%	50%	53%
Vrouw	49%	50%	47%

Bron: ResearchNed; JOB-monitor 2026. De verschillen tussen non-respons en respons ($p < 0,01$; Pearson Chi-Square, Asymptotic Significance (2-sided)) zijn significant

4.4. Weging

Tot dusver is er in de voorgaande JOB-monitoren gecorrigeerd voor onevenwichtige respons met een post-stratificatie weegmodel. Binnen dit weegmodel is de onevenredige verdeling in de respons tussen opleidingen (brin x opleidingsdomein x leerweg x niveau x geslacht) rechtgetrokken door het relatieve aandeel van een deelpopulatie in de responsgroep te delen door hetzelfde aandeel binnen de populatie.

Ook uit de responsanalyses op de data van 2026 blijkt dat er sprake is van een onevenwichtigheid naar achtergrondkenmerken (zie tabel 4.4) en dat deze kenmerken bovendien samenhangen met bijvoorbeeld de tevredenheid over docenten (zie tabel 4.5). Met een relatief hoge respons, is de scheefheid van de respons ten opzichte van de populatie niet enorm. Omdat deze echter op cruciale kenmerken verschilt, en zoals, gezegd deze verschillen medebepalend zijn voor tevredenheid, vinden we het belangrijk ook in deze meting een weegfactor toe te passen. Voor te hoge en te lage weegfactoren wordt daarbij gecorrigeerd, lager dan 0,3 wordt gezet op 0,3 (dit gold voor geen enkel geval) en hoger dan 3 op 3 (kwam 1.111 keer (0,6%) voor).

Tabel 4.4: Verdeling respons en populatie JOB-monitor 2026 naar niveau, leerweg en geslacht

	Respons		Populatie		Chi-square
	%	N	%	N	
Niveau					
Entreeopleiding	3,3%	6.323	4,3%	19.502	1003,713 **
Niveau 2	15,0%	28.893	17,1%	77.571	
Niveau 3	19,8%	38.070	20,2%	91.496	
Niveau 4	62,0%	119.428	58,5%	265.301	
Leerweg					
BBL	21,8%	42.134	28,8%	130.803	3329,715 **
BOL	78,2%	150.843	71,2%	323.856	
Geslacht					
Man	49,6%	94.789	51,4%	230.970	177,704 **
Vrouw	50,4%	96.465	48,6%	218.552	

Bron: ResearchNed; JOB-monitor 2026 en RODMBO; ** significant bij $p < 0,01$ (Pearson Chi-Square, Asymptotic Significance (2-sided), * onbekende warden op niveau (respons 263, populatie 789) en overage categorie geslacht (respons 4, populatie 7) zijn weggelaten.

Tabel 4.5: Gemiddeld percentage studenten binnen JOB-monitor 2026 dat docenten (zeer) goed vindt les-geven, naar achtergrondkenmerken

	Ongewogen			Gewogen	
	Gem. %	N		Gem. %	N
Niveau					
Entreeopleiding	75,2%	6.323	**	74,9%	8.196 **
Niveau 2	62,4%	28.893		61,9%	31.405
Niveau 3	60,4%	38.070		60,0%	39.011
Niveau 4	55,0%	119.428		55,1%	113.957
Leerweg					
BBL	63,9%	42.134	**	63,3%	53.164 **
BOL	56,1%	150.843		56,1%	139.813
Geslacht					
Man	61,9%	94.789	**	61,6%	97.748 **
Vrouw	53,5%	96.465		54,0%	92.579
Totaal	57,7%	191.254		57,9%	190.328

Bron: ResearchNed; JOB-monitor 2026; ** significant bij $p < 0,01$ (Analysis of Variance (ANOVA); Between Groups).

5 Clustering van vragen

De meeste kernvragen van de JOB-monitor kunnen worden ingedeeld in inhoudelijke thema's. Dit geldt ook voor modulevragen, waarvan een deel in voorgaande jaren tot de kernvragen behoorde (zie ook bijlage III). Het clusteren van vragen gebeurt deze editie daarom niet alleen voor thema's, maar ook voor modules. Dezelfde procedures en toetsen die in 2020 tot en met 2024 zijn toegepast worden gehandhaafd.

Op basis van factoranalyse is nagegaan in hoeverre de onderliggende items opgevat mogen worden als een schaal. De uitkomsten van de verschillende factor- en betrouwbaarheidsanalyses zijn in tabel 6 en tabel 7 weergegeven voor respectievelijk de thema's en modules. In de tabellen staan per item de communaliteit en de factorscore. Een communaliteit geeft het deel van de variantie weer dat door de factor wordt bepaald. Het betreft een proportioneel deel en ligt tussen 0 en 1. Er is uitgegaan van een minimale vereiste waarde van 0,3. De factorlading geeft de correlatie weer tussen de items en de te construeren schaal. Voor een statistisch goede fit liggen deze boven de 0,4. Met behulp van betrouwbaarheidsanalyse is de Cronbach's alpha berekend voor de schalen. In dit onderzoek houden we aan dat deze alpha's boven de 0,7 moeten liggen. In de laatste kolom van de tabel is de 'alpha if item deleted' opgenomen. Wanneer een alpha met 0,05 verbetert zodra een item uit de schaal wordt gehouden, kun je overwegen deze buiten de schaal te houden, mist dit inhoudelijk te verantwoorden is.

De insteek voor een exploratieve factoranalyse is om te bezien of en zo ja, welke clusters er statistisch gezien uit de data naar voren komen. Vóór de huidige editie was dit niet van toepassing, omdat er slechts twee thema's (modules buiten beschouwing gelaten) voorkwamen die in aanmerking kwamen voor een clusterscore. Op basis van de indeling van de vragenlijst, werd een aantal clusters verwacht; de verschillende thema's en dit jaar ook de modules. Per thema of module werd door middel van nog een exploratieve factoranalyse gekeken welke variabelen hierbinnen voldoende samenhangen op één component hadden om als schaal te kunnen worden opgevat. Hiervoor gebruikten we een Varimax rotatie in de geroteerde componentmatrix. Met deze aanpak richten we op ladingen in zo veel mogelijk één factor.

Bij het samenstellen van clusterscores (gemiddeld of percentage negatief/neutral/positief) blijven antwoorden zoals 'niet van toepassing' of 'weet ik niet' buiten beschouwing. Vragen waarbij een dergelijke optie ingevuld kon worden, kunnen daarmee wel onderdeel zijn van een schaal, maar niet iedereen hoeft een geldige waarde te hebben op die bewuste variabele. In de praktijk betekent dit dat voor dezelfde score niet namens elke student evenveel antwoordscores zijn meegenomen. Clusterscores zijn wel altijd berekend over minimaal twee bijbehorende vragen met een bruikbare waarde.

Voor bepaalde vragen uit de vragenlijst van de JOB-monitor 2026 geldt ook dat opname binnen een cluster niet mogelijk is (categorische vraag) of blijkt te zijn na analyse (oordeelvraag). Deze zijn te vinden in de bijlage VI.

Tabel 6: Clustering van thema's: Communaliteiten, factorladingen en Cronbach's alpha JOB-monitor 2026 (PCA)

Cluster	Communaliteit	Factorlading	Alpha if item deleted	Respos
<i>Onderwijs en begeleiding (cronbach's alpha=0,853)</i>				
▪ Wat vind je van de manier waarop school je helpt om goed te presteren?	0,663	0,814	0,817	176.140
▪ Wat vind je van hoe jouw docenten lesgeven?	0,616	0,785	0,825	192.977
▪ Wat vind je van de begeleiding tijdens je opleiding?	0,661	0,813	0,817	192.977
▪ Wat vind je van hoe je school luistert naar jouw mening?	0,607	0,779	0,824	178.274
▪ Wat vind je van het nut van de lessen voor jouw toekomst?	0,474	0,688	0,843	191.176
▪ Hoe helpt je school je bij deze keuze?	0,474	0,689	0,843	190.688
<i>Stage (bol) school (cronbach's alpha=0,768)</i>				
▪ Wat vind je van hoe school jou heeft voorbereid op je stage/bpv?	0,719	0,848	0,657	107.466
▪ Wat vind je van hoe school je begeleidt/heeft begeleid tijdens je stage/bpv?	0,748	0,865	0,622	107.753
▪ Wat vind je van hoe opdrachten van school aansluiten bij het werk dat je doet op je stage-/bpv-plek?	0,585	0,765	0,775	107.466
<i>Positie mbo-studenten (cronbach's alpha: 0,765)</i>				
▪ Als mbo-student voel ik me net zo veel student als een student op een hbo of universiteit.	0,750	0,866	0,609	185.485
▪ Anderen zien mij als mbo'er net zo veel als student, als een student op een hbo of universiteit.	0,683	0,827	0,685	185.647
▪ Ik ben er trots op dat ik op het mbo zit.	0,609	0,780	0,748	185.948
<i>Stage (bol) leerbedrijf (correlatie: 0,632)</i>				
▪ Wat vind je van hoe het leerbedrijf je heeft begeleid {begeleid} tijdens je stage/bpv?				107.110
▪ Wat vind je van wat je leert op je stage/werkplek?				107.263
				107.110
<i>Werkplek (bbl) school (correlatie: 0,446)</i>				
▪ Wat vind je van de mogelijkheid om jouw werkervaring te bespreken op school?				41.625
▪ Wat vind je van hoe opdrachten van school aansluiten bij het werk dat je doet op je werkplek?				41.723
				41.625
<i>Werkplek (bbl) werkplek (correlatie: 0,684)</i>				
▪ Wat vind je van de manier waarop het leerbedrijf je begeleidt?				41.441
▪ Wat vind je van wat je leert op je werkplek?				41.497
				41.441

Bron: ResearchNed; JOB-monitor 2026. PCA uitgevoerd op separate cluster voor de test op betrouwbaarheid. Voor een verantwoording van de factorstructuur verwijzen we naar het validatierapport ontwikkeling nieuwe vragenlijst¹⁶

¹⁶ Zie ook: Broek, A. van den, Brukx, D. & Lodewick, J. (2019). Herziening vragenlijst JOB-monitor 2020. Nijmegen: ResearchNed.

Tabel 7: Clustering van modules: Communaliteiten, factorladingen en Cronbach's alpha JOB-monitor 2026 (PCA)

Cluster	Communi- teit	Factorlading	Alpha if item deleted	Respons
<i>Sociale veiligheid (cronbach's alpha=0,795)</i>				
▪ Heb je het gevoel dat je bij iemand op school terecht kan als je niet veilig voelt?	0,561	0,749	0,852	102.103
▪ Ben je tevreden met wat je school doet tegen discriminatie op school?	0,795	0,892	0,648	86.956
▪ Ben je tevreden met wat je school doet tegen pesten op school?	0,792	0,890	0,652	83.101
<i>Studentparticipatie (cronbach's alpha=0,847)</i>				
▪ Kan je meepraten over hoe het op jouw school beter kan?	0,619	0,787	0,816	44.324
▪ Vragen docenten wel eens naar jouw mening?	0,570	0,755	0,827	49.729
▪ Heb je het gevoel dat school openstaat voor nieuwe voorstellen, activiteiten of ideeën op school?	0,654	0,809	0,810	44.269
▪ Ik weet waar ik terecht kan om mijn mening te delen over hoe het beter kan op school.	0,606	0,779	0,821	52.695
▪ Ik voel me serieus genomen als ik mijn mening geef op school.	0,664	0,815	0,808	38.591
<i>Digitalisering (cronbach's alpha: 0,703)</i>				
▪ Leer je goed omgaan met AI in jouw opleiding?	0,530	0,728	0,726	75.048
▪ Vind jij dat er genoeg aandacht wordt besteed aan digitale vaardigheden in jouw opleiding?	0,741	0,861	0,499	74.924
▪ Vind je dat docenten genoeg kennis hebben over de inzet van digitale hulpmiddelen in het onderwijs en de beroepspraktijk?	0,651	0,807	0,618	74.847
<i>Examens (cronbach's alpha: 0,739)</i>				
▪ Krijg je op tijd informatie over wanneer een examen is?	0,671	0,819	0,645	40.636
▪ Ik voel me door de lessen goed genoeg voorbereid op de afronding van mijn vakken.	0,703	0,839	0,604	50.795
▪ Heb je over het algemeen genoeg tijd om een examen te maken?	0,603	0,776	0,706	50.756
<i>Onderwijstijd en -kwaliteit (correlatie: 0,816)</i>				
▪ Heb je genoeg les(uren) per vak om de lesstof goed te begrijpen?	0,404	0,636	0,818	114.626
▪ Wat vind je van de kwaliteit van de lessen?	0,671	0,819	0,758	114.531
▪ Heb je voldoende keuzemogelijkheden in je opleiding?	0,498	0,705	0,799	114.373
▪ Worden er in de lessen voldoende goede voorbeelden uit de praktijk gebruikt die aansluiten bij je toekomstige beroep?	0,648	0,805	0,765	114.197
▪ De manier waarop mijn docenten lesgeven (zoals uitleg, opdrachten en groepswork) past goed bij wat ik moet leren voor mijn beroep	0,688	0,829	0,756	102.434
<i>Welzijn (cronbach's alpha: 0,787)</i>				
▪ Vind je dat er genoeg aandacht aan mentale gezondheid wordt besteed door jouw opleiding?	0,669	0,818	0,743	59.869
▪ De docenten van mijn opleiding begrijpen mij.	0,739	0,860	0,675	72.915
▪ Heb je het gevoel dat je bij iemand op jouw opleiding terecht kan als je wilt praten over onderwerpen zoals prestatiedruk, (geld)stress of moeilijke situaties?	0,700	0,836	0,716	73.813

Bron: ResearchNed; JOB-monitor 2026. PCA uitgevoerd op separate cluster voor de test op betrouwbaarheid. Voor een verantwoording van de factorstructuur verwijzen we naar het validatierapport ontwikkeling nieuwe vragenlijst¹⁷

17 Zie ook: Broek, A. van den, Brukx, D. & Lodewick, J. (2019). Herziening vragenlijst JOB-monitor 2020. Nijmegen: ResearchNed.

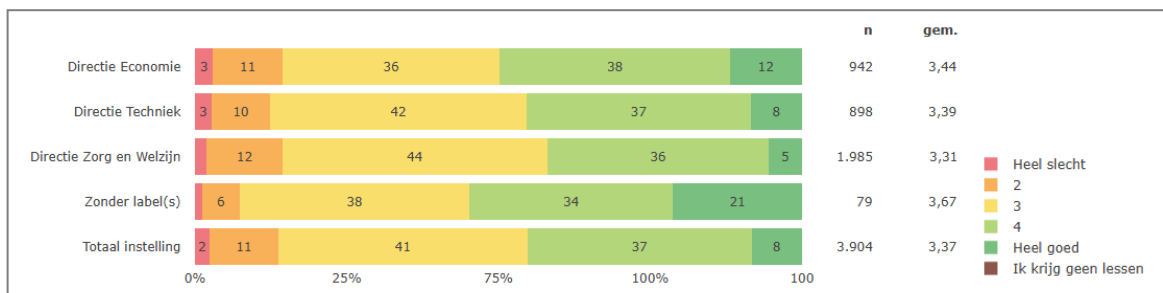
6 Rapportages met resultaten

6.1. Instellingsrapportages en -bestanden

Voordat resultaten van JOB-monitor eind mei 2026 met de uitreiking openbaar worden gemaakt, hebben deelnemende instellingen vanaf eind april 2026 de mogelijkheid om de uitkomsten van de eigen school te raadplegen. In die tussenliggende periode is er sprake van een embargo en mag er enkel intern over de resultaten gecorrespondeerd worden.

De standaard instellingsrapportages bestaan uit aparte overzichten van alle clusterscores en alle vraagscores. Deze worden telkens op een aparte pagina uitgesplitst naar een van de (maximaal) drie door de instelling zelf aangeleverde – of vanuit ROD (aan)gevulde – kenmerken, zoals bijvoorbeeld Locatie, Afdeling of Team. Binnen deze grafiekenrapporten (zie figuur 2) kan elke afzonderlijke score steeds optisch vergeleken worden met het schoolgemiddelde. Per subcategorie – landelijk totaal, instelling totaal of uitsplitsingswaarde binnen een instellingslabel – geldt dat er alleen percentages en gemiddelden te zien zijn, wanneer deze door minstens vijf studenten worden vertegenwoordigd.

Figuur 2: Voorbeeld van grafische rapportage¹⁸ JOB-monitor

Tegelijkertijd bestaat de mogelijkheid om de geanonimiseerde data van de eigen school op recordniveau (in SPSS en Excel) te gebruiken. Hiervoor is een overeenkomst ondertekend met JOBmbo, waarmee onder andere het eigenhandig publiceren van de uitkomsten volgens AVG-richtlijnen is vastgelegd (zie ook H7). Beide bestanden bevatten de weegfactor die ResearchNed ook gebruikt. In het Excelbestand is een uitleg over de toepassing hiervan opgenomen, evenals een codeboek.

In de grafische rapportages en de instellingsbestanden zijn de modulevragen die gerandomiseerd zijn toegekend uitsluitend geaggregeerd of te aggregeren voor de school als geheel, mits voor de betreffende vraag minimaal vijf geldige antwoorden werden gegeven. De resultaten op de door de instelling gekozen modules ontvangen scholen geanonimiseerd op recordniveau.

6.2. Online rapportage

Het is van belang om de mbo-studenten waarvan JOBmbo de belangen behartigt op een eenvoudige, begrijpelijke manier online toegang te geven tot de onderzoeksuitslagen. Voor de resultaten van de JOB-monitor 2026 is iO (infinite Opportunities) hiervoor verantwoordelijk. Er wordt bezien of het binnen deze omgeving mogelijk is de uitkomsten van de modulevariabelen ook op te vragen.

De resultatentool van iO toont op elke pagina door ResearchNed geaggregeerde vraag- of clusterscores, die vergeleken kunnen worden met het landelijk totaal, eerdere metingen - indien aanwezig - of andere scholen, met domein als extra specificatieniveau. Voor deze tool is de minimale respons voor opname van resultaten vastgesteld op vijftien, mede omdat hier sprake is van een meer openbare manier van publiceren.

¹⁸ Door afrondingsverschillen tellen percentages in een figuur soms niet op tot honderd procent.

6.3. Landelijk rapport

Van de resultaten van de JOB-monitor werd altijd al een rapport gedrukt (en digitaal beschikbaar gesteld), en uitgereikt tijdens een landelijke bijeenkomst. Dat is ook dit jaar weer het geval. In dit rapport bespreken we de landelijke resultaten en waar mogelijk vergelijken we deze met eerdere edities. De totaaloordeelen van de thema's geven we weer op een driepuntsschaal, zodat deze vergeleken kan worden met de voorgaande edities. De totaaloordeelen voor de modules zijn nieuw en zouden op een vijfpuntsschaal weergegeven kunnen worden. Op verzoek van de opdrachtgever hanteren we echter ook hier de driepuntsschaal, zodat alle totaaloordeelen (zowel van thema's als modules) op dezelfde wijze weergegeven worden. De losse thema- en modulevragen geven we, op verzoek van de opdrachtgever, weer op een vijfpuntsschaal. Waar mogelijk, maken we een vergelijking met voorgaande editie(s).

Vervolgens gaat JOB in op bevindingen uit het onderzoek die van belang zijn voor het beleid dat zij voert. Er wordt ook uitgezocht in hoeverre bepaalde achtergrondkenmerken¹⁹ samenhang vertonen met bijvoorbeeld de verschillende tevredenheidsoordelen. De statistische uitleg hiervan is niet interessant voor het overgrote deel van de doelgroep, dus die komt niet uitgebreid aan bod in dit type rapportage.

Gelet op de doorontwikkeling van de JOB-monitor, is besloten dat de focus van het rapport zich qua doelgroep verlegt van de student richting beleidsmakers. De rapportage wordt daarmee een iets uitgebreidere beleidsversie, niet zozeer voor studenten, maar voor bijvoorbeeld beleidsmedewerkers van JOBmbo zelf, maar ook van de instellingen, het ministerie van OCW, de MBO Raad et cetera. De toelichtingen zullen dus uitgebreider zijn, er worden extra onderdelen toegevoegd met aandacht voor verschillen tussen bijvoorbeeld regio's en sectoren. Het advies aan en de belangrijkste conclusies voor studentenraden worden in een korte folder gepresenteerd (maximaal 20 pagina's); deze kan een aanleiding vormen voor gesprek op school, en voor het nader bekijken van schoolspecifieke resultaten. Daarnaast is JOB van plan dit jaar een opname te maken van de uitreiking van de JOB-monitor. Na bewerking van deze opname hebben we een aantal filmpjes waarin belangrijke resultaten worden uitgelicht. Deze worden op het YouTube-account van JOB geplaatst en kunnen in de klas aan studenten worden getoond, zodat er terugkoppeling van resultaten aan studenten mogelijk is. Ook in de door JOB verzorgde trainingen aan studentenraden wordt uiteraard dieper ingegaan op de resultaten van de monitor op de eigen instelling.

¹⁹ Te weten: leerweg, opleidingsvorm, ondersteuningsbehoefte, geslacht en leeftijd.

7 Ethische verantwoording

7.1. Inleiding

In dit hoofdstuk komen ethische aspecten van het onderzoek aan bod. Daarbij maken we een koppeling met relevante regelgeving en richtlijnen.

ResearchNed draagt zorg voor integer en ethisch verantwoord onderzoek. Dat betekent dat we zo veel mogelijk rekening houden met de basisprincipes van integer onderzoek (eerlijk, zorgvuldig, transparant, onafhankelijk en verantwoordelijk) en ons houden aan relevante wetgeving en richtlijnen zoals de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). ResearchNed is daarnaast aangesloten bij de VBO (Vereniging voor Beleidsonderzoek): de privacy van mensen die meewerken aan onderzoek, wordt beschermd door de Gedragscode voor Statistisch Onderzoek.²⁰ ResearchNed neemt technische en organisatorische maatregelen conform de normen van voor informatiebeveiliging (NEN-EN-ISO/IEC 27001:2023) om persoonlijke gegevens te beschermen. Ook voldoen we aan de Europese standaarden voor kwaliteitsmanagementsystemen (ISO 9001:2015) en de internationale normen voor markt, opinie- en maatschappelijk onderzoek (ISO 20252:2019).²¹

7.2. De vragenlijst

De JOB-monitor bestaat in de kern uit een vragenlijst waarin studenten zelf hun antwoorden vastleggen. Het is belangrijk dat de gestelde vragen aansluiten bij het niveau en de belevingswereld van de respondenten. De vragen zijn op taalniveau B1 geformuleerd, en de vragenlijst is niet te lang. Ook verzamelen we geen onnodige informatie, zoals ook gesteld wordt in de AVG ('dataminimalisatie').

Kwantitatief onderzoek, en daarmee dus ook de JOB-monitor, heeft verder de volgende kenmerken²⁰:

- vraagstelling is vaak gericht op feiten/attitudes/gedrag;
- vragenlijsten hebben over het algemeen een vaste structuur, evenals de antwoordmogelijkheden;
- weergave van de resultaten (objectieve statistische gegevens), is vaak in tabellen, grafieken en percentages.

In de JOB-monitor stellen we vragen naar de tevredenheid van studenten over verschillende school- en onderwijsaspecten. De vragen hebben zo veel mogelijk dezelfde structuur ("Wat vind je van...?" of "Heb je het gevoel dat...") en antwoordmogelijkheden (veelal een vijfpuntsschaal lopende van "helemaal niet" tot "ja zeker"). Door hier consistent in te zijn, is het gemakkelijker voor respondenten om de vragen snel goed te begrijpen en in te vullen.

Op- en aanmerkingen over de kwaliteit en begrijpelijkheid van de vragenlijst die op welk moment dan ook aan het licht komen, worden gedocumenteerd en meegenomen in de overwegingen voor een volgende herziening. De vragenlijst als geheel wordt eens in de paar jaar herzien - in voorkomend geval kan het noodzakelijk zijn een wijziging of aanvulling al eerder door te voeren.

7.3. Communicatie en informatie

Gedurende het gehele onderzoek vindt met name contact en informatie-uitwisseling plaats met (contactpersonen van) mbo-instellingen; veelal kwaliteitszorgmedewerkers. Zij melden hun school aan voor het onderzoek en zijn verantwoordelijk voor hun respondenten. Volgens de regelgeving (AVG, VBO) moet het transparant zijn voor betrokkenen hoe en waarom een organisatie hun persoonsgegevens verwerkt. Dat

²⁰ Vereniging voor Beleidsonderzoek (2023). Gedragscode voor Statistisch Onderzoek 2023.

²¹ Zie o.a. <https://www.autoriteitpersoonsgegevens.nl/themas/basis-avg/avg-algemeen/de-avg-in-het-kort>

betekent dat de organisatie hier open en duidelijk over moet communiceren. Het is dus belangrijk dat de scholen goed geïnformeerd zijn over het doel en de implicaties van het onderzoek, voordat zij akkoord gaan met deelname.

Bij de werving van scholen om deel te nemen aan de JOB-monitor wordt uitgebreid informatie verstrekt. Zo is er een operationeel plan beschikbaar waar de gehele onderzoeksopzet wordt beschreven, kunnen contactpersonen de vragenlijst vooraf inzien en is er een docentenhandleiding opgesteld ter ondersteuning bij klassikale afname. Al deze documenten (en meer) zijn op de onderzoeksportal (www.portal.jobmbo.nl) te vinden. Scholen sluiten vervolgens een deelname- en gebruikersovereenkomst af met JOB. In die overeenkomst wordt verwezen naar de verwerkersovereenkomsten die JOB heeft met ResearchNed en DUO.

7.4. Veldwerk

De organisatie van het veldwerk wordt door scholen zelf uitgevoerd. Contactpersonen van de scholen hebben toegang tot de onderzoeksportal waar zij alle nodige informatie met betrekking tot het onderzoek kunnen vinden. Zij instrueren de betreffende docenten over het afnemen van de vragenlijst in hun klas. Hiervoor heeft ResearchNed in samenwerking met JOB een docentenhandleiding en -powerpoint opgesteld.

De docentenhandleiding beschrijft op welke manier de JOB-monitor het beste kan worden ingevuld. Dit omvat praktische tips en informatie over hoeveel tijd er moet worden vrijgehouden en hoe studenten bij de vragenlijst komen, evenals instructies om het invullen in de klas zo soepel mogelijk te laten verlopen en wat te doen wanneer studenten niet in kunnen loggen.

7.5. Persoonsgegevens en de AVG

In onze werkwijze zijn privacy en informatiebeveiliging structureel geborgd. We werken conform de AVG op basis van **privacy by design** en **privacy by default**.

Privacy by default houdt in dat we enkel persoonsgegevens verwerken die noodzakelijk zijn voor het onderzoeksdoel (dataminimalisatie). Hierin zijn we transparant naar respondenten en hanteren we duidelijke bewaartermijnen. Studenten worden bij aanvang van de vragenlijst²² geïnformeerd over het doel van het onderzoek en het gebruik van persoonsgegevens. Door de vragenlijst te starten, gaan zij hiermee akkoord:

“De studentenraad, JOBmbo en jouw school willen graag weten hoe jij denkt over jouw opleiding.

In de JOB-monitor gebruiken we een aantal van jouw gegevens: instelling, opleiding, leerweg (bol/bbl), niveau, leeftijd en geslacht. JOBmbo verwerkt jouw antwoorden anoniem. Niemand kan zien welke antwoorden van jou zijn.”

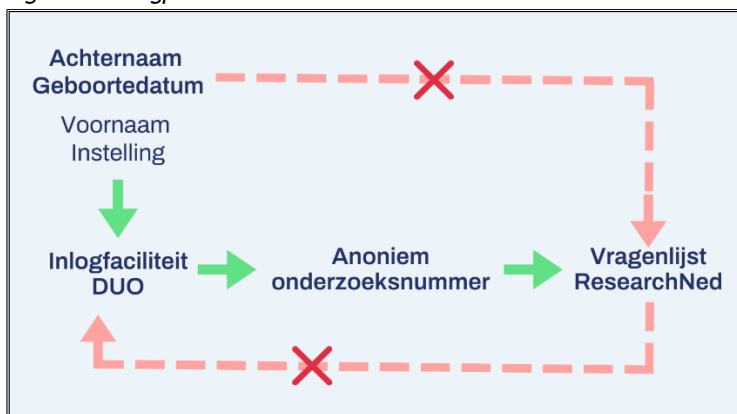
Onderdeel van het **privacy by design** is dat we, als het niet nodig is, geen privacygevoelige data opslaan. Zo werken we bij de koppeling met een omgenummerde lijst, waarbij DUO de toegang tot de persoonlijke vragenlijsten regelt. Om toegang tot de JOB-monitor te krijgen, loggen mbo-studenten in op een voor de JOB-monitor ingerichte inlogfaciliteit²³ (te bereiken via www.jobmbo.nl/monitor) van DUO. Studenten vullen hun achternaam en geboortedatum in. Als deze combinatie meer dan één keer voorkomt, vullen zij ook hun voornaam en de instelling waaraan ze studeren in. Deze gegevens worden gecontroleerd via de inlogfaciliteit van DUO, en er wordt een koppeling gemaakt met de achtergrondkenmerken in Register Onderwijsdeelnemers (ROD). Uitsluitend aan de DUO-zijde bestaat dus een koppeling met een geïdentificeerde

22 Het invullen van de vragenlijst zelf doen studenten individueel, maar veelal op een gezamenlijk moment. Hun docent heeft ze geïnformeerd over het onderzoek, en bij het eerste ‘directe’ contactmoment tussen JOB en de respondenten wordt kort herhaald wat hun deelname omvat.

23 Studenten van de Politieacademie en MBO Bonaire staan (nog) niet ingeschreven bij DUO. Via een alternatieve route met een eigen inlogfaciliteit, waarbij ingelogd wordt met studentnummer, geboortemaand en geboortjaar, kunnen zij toch meedoen aan het onderzoek.

student, maar DUO heeft dan weer geen inzicht in de antwoorden die een student invult en ook niet in de voortgang. Door deze koppeling hoeven vragen over bijvoorbeeld opleiding, leerweg en leerjaar niet meer aan de student te worden gesteld. Deze gegevens worden vervolgens omgezet in een anoniem onderzoeksnummer van ResearchNed: daarmee krijgt de student toegang tot de JOB-monitor. Door deze manier van inloggen is anonimiteit gegarandeerd en blijft de privacy van studenten gewaarborgd. ResearchNed en JOB kunnen dit anonieme onderzoeksnummer niet herleiden tot een student en hebben daardoor op geen enkele wijze toegang tot privacygevoelige persoonsgegevens van de respondent (zie

Figuur 3: Inlogprocedure JOB-monitor

tabel 1: nieuwe opzet job-monitor 7

tabel 4.1: opschoning van de data 11

tabel 4.2: effect opschoningsstappen job-monitor per subgroep 11

tabel 4.3: verdeling mbo-studenten naar onderwijsniveau, leerweg en geslacht binnen populatie, non-respons en respons, job-monitor 2026 12

tabel 4.4: verdeling respons en populatie job-monitor 2026 naar niveau, leerweg en geslacht..... 13

tabel 4.5: gemiddeld percentage studenten binnen job-monitor 2026 dat docenten (zeer) goed vindt lesgeven, naar achtergrondkenmerken..... 13

tabel 6: clustering van thema's: communaliteiten, factorladingen en cronbach's alpha job-monitor 2026 (pca)..... 15

tabel 7: clustering van modules: communaliteiten, factorladingen en cronbach's alpha job-monitor 2026 (pca)..... 16

tabel 8: netto respons per instelling job-monitor 2026 48

tabel 9: netto respons: aantal opleidingen per instelling job-monitor 2026 49

).

We werken in de JOB-monitor ook met *bijzondere* persoonsgegevens: 'gegevens die zo privacygevoelig zijn dat het een grote(re) impact op iemand kan hebben als een organisatie deze gegevens verwerkt. Bijvoorbeeld gegevens over iemands gezondheid of politieke voorkeur.' Voor het verzamelen van bijzondere persoonsgegevens gelden extra strenge regels en respondenten moeten nadrukkelijk toestemming geven voor het verzamelen van deze gegevens. Daarom is bij deze vraag de antwoordoptie 'dit wil ik niet zeggen' opgenomen, zodat geen antwoord afgedwongen wordt (zoals bij andere vragen) en respondenten er altijd voor kunnen kiezen de vraag over te slaan. Wel vragen we in de vragenlijst naar mogelijke ondersteuningsbehoefte (zie Tekstvak 1). Het gaat hierbij dus niet om welke specifieke ondersteuningsbehoefte, enkel om de vraag óf er een ondersteuningsbehoefte is. We verzamelen zo geen medische gegevens.

Tekstvak 1: Vraag naar ondersteuningsbehoefte

Heb je (behoefte aan) extra ondersteuning door één of meer van onderstaande bijzondere omstandigheden, beperkingen, ziektes of aandoeningen?

Tekstvak 2: Geslacht in JOB-monitor

Om studenten niet te belasten met de mogelijk gevoelige vraag naar geslacht (en niet naar gender), is ervoor gekozen gebruik te maken van het bij DUO geregistreerde geslacht. Dit is voor het huidige onderzoek voldoende, omdat niet specifiek wordt ingegaan op de groep studenten die buiten het geregistreerde geslacht (m/v) vallen. Wegen op geslacht blijkt belangrijk omdat dit vrijwel altijd scheef verdeeld is én invloed heeft op de antwoorden (zie ook 0). Wegen naar een derde optie naast m/v zou bovendien extreme weegfactoren opleveren.

- Visuele of auditieve functionele beperking
 - Motorische functionele beperking in bewegen of spreken
 - Longcovid
 - Herstel na een ongeluk of operatie
 - Topsport
 - Ondernemerschap
 - Bijzondere familieomstandigheden (scheiding, ziekte of overlijden familielid)
 - Persoonlijke omstandigheden (gendertransitie, zwangerschap, ouderschap, mantelzorg)
 - Andere aandoening, ziekte of persoonlijke omstandigheid
- Ja
 Nee
 Dit wil ik niet zeggen

Vooralsnog maken we in de JOB-monitor gebruik van de bij DUO geregistreerde gegevens voor het bepalen van het geslacht van de studenten (zie Tekstvak 2).

7.6. Rapportages

De AVG (en de gedragscode van VBO) stellen dat in de weergave van resultaten van onderzoek waarbij persoonsgegevens zijn verzameld, in principe alleen anonieme en uiteraard correcte bevindingen mogen worden opgenomen. Uitspraken moeten gebaseerd zijn op geaggregeerde gegevens, dus alleen betrekking hebben op doelgroepen of populaties en niet over specifieke personen.

De resultaten van de JOB-monitor worden op verschillende manieren ontsloten. Zo is er een **landelijk rapport**, en zijn er **grafische schoolrapportages** en **instellingspecifieke databestanden**. Ook wordt een speciale [resultatenwebsite](#) ingericht waarop resultaten op instellingsniveau kunnen worden vergeleken.

In het **landelijke rapport** worden alleen algemene bevindingen besproken, eventueel uitgesplitst naar leerweg, opleidingsvorm, ondersteuningsbehoefte, geslacht, leeftijd, regio en instellingsgrootte. Er worden dus alleen uitspraken gedaan over populatie of doelgroepen. In deze rapportage worden door ResearchNed alleen objectieve bevindingen beschreven. Relevante verschillen worden statistisch getoetst en alleen genoemd als groepen méér dan vijf procentpunt van elkaar afwijken. JOB schrijft aanvullende passages in de rapportage waarin zij reflecteren op de bevindingen in de context van hun doelstellingen; er is duidelijk onderscheid tussen objectieve resultaten (ResearchNed) en de reflectie hierop (JOB).

In de **schoolrapportages** worden wél individuele resultaten opgenomen, weliswaar zonder variabele die de specifieke respondent direct zou identificeren (dus in principe anoniem). Om de anonimiteit verder te waarborgen zijn de volgende stappen genomen:

- om indirecte herleidbaarheid van individuele studenten te voorkomen, zijn in geen enkele grafische rapportage uitkomsten zichtbaar die gebaseerd zijn op de antwoorden van minder dan vijf studenten.
- Scholen ontvangen met betrekking tot hun databestanden een waarschuwing aangaande het interpreteren van resultaten afkomstig van kleine groepen respondenten. In een eerste stap om de bestanden AVG-proof te maken, zijn de instellingsspecifieke databestanden zoveel mogelijk onherleidbaar naar personen gemaakt. Dat is gedaan door bij studentkenmerken die in de populatie minder dan vijf keer

voorkomen, dit kenmerk niet te tonen in de data. In het bestand heeft een dergelijke cel de score “Niet getoond wegens AVG” gekregen.

- In de gebruikersovereenkomsten zijn JOB en de instellingen overeengekomen dat de instelling de ontvangen onderzoeksresultaten van JOB anoniem dient te houden. Het is niet toegestaan om intern of extern de onderzoeksresultaten herleidbaar te maken; en/of de onderzoeksresultaten te koppelen met andere (persoons)gegevens waardoor de onderzoeksresultaten niet meer anoniem zijn; en/of de onderzoeksresultaten te deduceren, dat wil zeggen persoonsgebonden informatie af te leiden uit de onderzoeksresultaten.
- In de gebruikersovereenkomst is ook overeengekomen dat instellingen de onderzoeksresultaten niet op een lager aggregatieniveau dan opleidingsrichting mogen publiceren;
- Op de open antwoorden in de data is geen censuur door ResearchNed toegepast. Het is daarom raadzaam voor scholen om eerst te controleren of hierin geen namen van bijvoorbeeld docenten of medestudenten staan vermeld, alvorens de bestanden verder te verspreiden. Dit wordt in de begeleidende mail aangegeven aan de contactpersonen. Daarnaast wordt dit in de vraag zelf ook opgemerkt richting de respondenten: *“Wil je nog iets meegeven aan je opleiding of je school? [Indien ja] Vul hier in wat je opleiding of school wil meegeven, dan geven wij dit door. **Let op: zet geen namen of andere dingen in je antwoord waardoor de vragenlijst niet meer anoniem is.**”*

7.7. Databeheer

Bewaren van persoonsgegevens mag volgens de AVG niet langer dan noodzakelijk is voor het gestelde doel. Na een bepaalde tijd (geen vastgestelde termijn, afhankelijk van de situatie maar zo kort mogelijk) moeten persoonsgegevens worden verwijderd, of geanonimiseerd. In ons verwerkingsregister worden (verwerkingen van) persoonsgegevens bijgehouden, inclusief bewaartermijnen. Na de bewaartermijn worden persoonsgegevens (zoals register-data van DUO) verwijderd of gepseudonimiseerd. We nemen dit zelf op in de algehele projectplanning. In het geval van de JOB-monitor gebruiken we gegevens uit eerdere edities in latere jaren nog ter vergelijking zodat trends en ontwikkelingen kunnen worden geïdentificeerd. In de rapportage worden alleen de jaren getoond sinds de laatste herziening van de vragenlijst. De databestanden zijn in principe al anoniem, en zoals reeds besproken in de vorige paragraaf worden studentkenmerken die in de populatie minder dan vijf keer voorkomen, niet getoond in de data. Ze blijven daarom vooralsnog bewaard.

Een belangrijk punt in de regelgeving omtrent persoonsgegevens is dat respondenten altijd hun toestemming voor de verwerking van hun gegevens mogen intrekken, en hun gegevens indien ze incorrect zijn verwerkt mogen laten aanpassen. Hier moeten zij dan ook de juiste informatie over kunnen vinden. In het geval van de JOB-monitor is dit punt wellicht niet direct aan de orde: in principe verzamelen we anonieme gegevens, en vullen de respondenten zelf hun antwoorden in. Het is niet aannemelijk dat een student zelf bij nader inzien de eigen antwoorden als zodanig zal herkennen in de rapportage en zal willen aanpassen. Over dit onderwerp informeren we studenten niet direct. Wel staat in het Privacystatement op de website van ResearchNed aangegeven dat respondenten altijd het recht hebben tot inzage, correctie en verwijdering van de geleverde persoonsgegevens en via welk e-mailadres men dit aan kan kaarten. Omdat de vragenlijst anoniem wordt ingevuld, is het mogelijk dat deze gegevens niet teruggevonden kunnen worden.

7.8. Gebruik data door derden

De resultaten van de JOB-monitor worden, inclusief onderzoeksverantwoording, beschikbaar gesteld voor derden op het online archiveringssysteem DANS SSH.²⁴ Als voorwaarde voor het gebruik van de data, stelt JOB dat het doel waarvoor de data gebruikt worden, in overeenstemming moet zijn met de doelen

²⁴ DANS Data Station Social Sciences and Humanities is een instituut van KNAW en NWO en staat voor Data Archiving and Networked Services, zie <https://dans.knaw.nl/nl>. De datasets van de JOB-Monitor 2024 zijn 53 keer gedownload. De data werden onder andere gebruikt door andere onderzoeksbureaus, de MBO-Raad en het RIVM.

waarvoor de data verzameld zijn: het periodiek ophalen van het studentenperspectief op zaken die direct en indirect het onderwijs raken, te gebruiken van resultaten voor kwaliteitsverbetering, benchmarken en bereiken van de ambities uit landelijke afspraken zoals de Werkagenda en Stagepact, het gebruiken van de resultaten door landelijke partijen voor monitoring en beleidsvorming, en de positieve effecten die mbo-studenten hiervan ervaren in hun studieloopbaan. Na het indienen van een verzoek tot gebruik van de data, checkt JOB of aan die voorwaarde voor gebruik wordt voldaan. Bij het aangevraagde databestand horen dan ook de onderzoeksverantwoording met beschrijving van de totstandkoming van de dataset, een codeboek en een weegfactor, zodat gebruikers op een juiste manier de data kunnen analyseren en tot dezelfde (juiste) bevindingen kunnen komen. Indien men de gegevens uit de JOB-monitor verwerkt in rapporten, dienen hiervan ook kopieën aan JOB beschikbaar gesteld te worden. Data worden bijvoorbeeld aangevraagd door andere onderzoeksbureau, voor de monitoring van de Werkagenda en het Stagepact, maar mogen ook aangevraagd worden door studenten die deze data willen gebruiken voor hun onderzoek.

8 Het deskundigenpanel

Aan het eind van het schrijven van de onderzoeksverantwoording, bleven nog enkele vragen staan die zijn voorgelegd aan en besproken met het deskundigenpanel.

- (1) Er waren veel veranderingen in de vragenlijst: zowel de frequentie, als de opzet (basis + modules), als de positie van sommige vragen. In het rapport wordt niet vergeleken bij veranderde vraagstelling maar wel bij verandering in volgorde van vragen. Zijn er extra maatregelen die we zouden moeten nemen?

Het deskundigenpanel geeft aan dat het goed is dat in het rapport benoemt is waar verschillen ten opzichte van voorgaande editie zitten. Daarnaast kun je in de data bezien of je afwijkende antwoorden tegenkomt in vergelijking met voorgaande jaren; dit is niet het geval. Het panel adviseert JOB om rekening te houden met de omstandigheden, wanneer er politieke wensen zijn: wellicht levert een andere aanpak een betere vergelijking op, dan meegaan in een bestaand kader.

Het is raadzaam om nieuwe vragen eerst in een pilot te stellen, zodat je weet hoe deze worden geïnterpreteerd: dit gebeurt met de nieuwe vragen voor de modules al in de validatierondes²⁵. Bij de modulevragen is het nog raadzaam, zo geeft het deskundigenpanel aan, om ook rekening te houden met een logische volgorde en het uitleggen van ingewikkelde begrippen; ook hier is uiteraard al wel rekening mee gehouden in de validatierondes. Een suggestie hierbij is om extra kwalitatief onderzoek uit te voeren onder studenten om nog beter in beeld te brengen hoe ze vragen interpreteren. Goed om met nog wat extra kwalitatief onderzoek hier naar te kijken.

- (2) Tijdens het veldwerk speelden er verschillende problemen. Kunnen deze nog invloed hebben gehad op de resultaten? Zijn er maatregelen die we zouden moeten nemen?

Het deskundigenpanel constateert dat ResearchNed correcte oplossingen heeft toegepast bij verschillende dilemma's. Daarnaast zijn al deze knelpunten gemeld in de onderzoeksverantwoording: transparantie is een groot goed binnen onderzoek. Aangezien er geen inhoudelijke of methodologische basis is waarop we verwachten dat technische problemen gerelateerd zijn aan de tevredenheid van studenten, zo onderschrijft ook het deskundigenpanel, kan en hoeft hier niet voor getest te worden. Daarnaast zijn de resultaten, zoals gebruikelijk, gewogen op de kenmerken die bekend zijn. Er zijn vanuit het deskundigenpanel dan ook geen zorgen over de kwaliteit van de vergaarde data.

- (3) Non-respons en weging gebeuren nu op basis van leerweg, opleidingsvorm en geslacht. Lijkt het zinvol om kenmerken toe te voegen zoals leeftijd, maar ook opleiding of domein? We overwegen in een volgende editie in elk geval naar instellingskenmerken kijken.

Vanuit het deskundigenpanel wordt aangegeven dat meer weegkenmerken meenemen niet automatisch beter is: je moet je altijd blijven afvragen of je verwacht dat een kenmerk een bepaalde respons kan verklaren. De verwachting van het panel is dan ook dat meer kenmerken meenemen, niet zal lijden tot andere resultaten. Daarmee ligt het antwoord op deze vraag ook deels bij JOB zelf: verwacht JOB dat tevredenheid anders is binnen bepaalde opleidingen, domeinen of regio's? Vanuit deze wens worden in de rapportage van de JOB-monitor 2026 al enkele uitsplitsingen meegenomen naar regio, domein en instellingsgrootte en -type. Mogelijk speelt stedelijkheid ook mee (maar dat verschilt per locatie, en niet per BRIN). Op basis van de uitsplitsingen en analyses die dit jaar gedaan zijn, kan ook bepaald worden of er in een volgende editie gewogen moet worden op andere kenmerken.

25 Lodewick, J., Luyten, E. & Termorshuizen, T. (2025). Validatie modules JOB-monitor 2026. Nijmegen: ResearchNed.

- (4) Op dit moment kiest JOBmbo ervoor dat te doen via de landelijke rapportage, een folder met resultaten voor de studentenraad en filmpjes met de belangrijkste resultaten opgenomen bij de uitreiking. Heeft het deskundigenpanel wellicht tips voor de terugkoppeling aan studenten?

Het deskundigenpanel vindt het vanuit de eigen expertise moeilijk om hier goed, concreet advies over te geven. Het is raadzaam om met studenten zelf te gaan zitten en nadenken over wat zij nodig hebben en over hoe hun collega-studenten bereikt kunnen worden. Het idee van het deskundigenpanel is dat de onderzoeksresultaten an sich met name belangrijk zijn voor de instellingen; JOB moet studenten juist helpen met het interpreteren ervan en inzet hierop. Daar is JOB ook al mee bezig. Voor deze editie verzorgt JOB een opname van de uitreiking, waarin de belangrijkste resultaten besproken worden, en worden “vox-pop’s” opgenomen met studenten over het verhaal achter hun antwoord. Daarnaast moet ook JOB zelf aan de slag met de resultaten, en bezien of er vervolgonderzoek nodig is op bepaalde uitkomsten. JOB zou hiervoor wellicht ook het eigen JOB-panel kunnen raadplegen.

8.1. Slotbevindingen

Alles overwegend, concluderen JOB, de onderzoekers en het deskundigenpanel dat we ook deze 14^e editie van de JOB-monitor als succesvol mogen beschouwen. Er waren wat veranderingen in de vragenlijst (frequentie, opzet in basis + modules en positionering van vragen) en tijdens het veldwerk speelden er verschillende problemen. Daarnaast waren er aanvullende wensen voor de rapportage. Door transparant om te gaan met eventuele veranderingen, en omdat er geen inhoudelijke of methodologische redenen zijn om aan te nemen dat (technische) problemen gerelateerd zijn aan de tevredenheid van studenten, zijn er geen zorgen over de kwaliteit van de vergaarde data (die uiteraard zoals gebruikelijk, gewogen zijn op de kenmerken die bekend zijn).

Ook in de komende jaren zal er sprake zijn van doorontwikkeling van de JOB-monitor: het deskundigenpanel geeft dan ook graag enkele suggesties voor de toekomst mee in de volgende paragraaf 8.2.

8.2. Suggesties voor de toekomst

De suggesties voor de toekomst die bij het opstellen en bespreken van de onderzoeksverantwoording naar voren kwamen, komen in deze paragraaf thematisch aan de orde.

Het doel van de JOB-monitor

Vanuit het deskundigenpanel zijn suggesties gedaan rond de formulering van het doel van de JOB-monitor (zoals geformuleerd in paragraaf 1.1), om deze zo scherper en beter meetbaar te maken. JOB heeft deze suggesties ter harte genomen, waardoor het doel van de JOB-monitor nu, ook in de rapportage over 2026, als volgt is geformuleerd:

- Het periodiek ophalen van het studentenperspectief op zaken die direct en indirect het onderwijs raken.
- Het stimuleren van het gebruik van de resultaten door instellingen en studentenraden voor kwaliteitsverbetering, benchmarking en het realiseren van ambities uit landelijke afspraken, zoals de Werkagenda en het Stagepact.
- Het leveren van betrouwbare data voor landelijke monitoring en beleidsontwikkeling binnen het mbo.
- Het aantoonbaar verbeteren van de studieloopbaan van mbo-studenten op basis van de resultaten van de JOB-monitor.

Inhoud van de vragenlijst

Vanuit het deskundigenpanel werden ook concrete en meer overkoepelende suggesties gedaan met betrekking tot de inhoud van de vragenlijst.

Bij de huidige vraag naar **ondersteuningsbehoefte** is een van de voordelen dat er geen medische gegevens verzameld worden. De vraag naar de (mogelijke) behoefte van studenten aan extra ondersteuning door één of meer van de genoemde bijzondere omstandigheden, beperkingen, ziektes of aandoeningen, zorgt ervoor dat je bepaalde groepen mogelijk niet scherp kunt onderscheiden: studenten met een van de genoemde bijzondere omstandigheden, beperkingen, ziektes of aandoeningen, mét en zónder ondersteuningsbehoefte. De focus ligt voor JOB op studenten die deze omstandigheden en ondersteuningsbehoefte wél hebben en hun oordeel daarover. Het is het overwegen waard om deze vraag bij een herziening van de gehele vragenlijst nogmaals uit te diepen. Ook zou JOB aanvullend kwalitatief onderzoek kunnen initiëren op dit thema.

Om studenten niet te belasten met de mogelijk gevoelige vraag naar **geslacht** (en niet naar gender), is ervoor gekozen gebruik te maken van het via DUO beschikbare en aldaar geregistreerde geslacht. Dit heeft als voordeel dat we kunnen wegen op geslacht: iets dat vrijwel altijd scheef verdeeld is én invloed heeft op de antwoorden. Tegelijkertijd betekent dit dat binnen het huidige onderzoek niet specifiek kan worden ingegaan op de groep studenten die buiten het geregistreerde geslacht (m/v) valt. Dit zou een kwetsbare groep kunnen zijn, waar je mogelijk ook op wil monitoren. Het deskundigenpanel adviseert JOB om bij een herziening van de vragenlijst ook dit aspect mee te nemen. Eventuele monitoring van deze groep, moet aansluiten bij het doel dat JOB heeft bij de monitor, en daarbij binnen de gebruiksmogelijkheden en beperkingen van het onderzoek passen (zo zou wegen naar een eventuele derde optie, als je daar al gegevens over hebt, extreme weegfactoren opleveren). Een andere wijze van benaderen van deze groep, buiten de reguliere JOB-monitor om, is wellicht ook een mogelijkheid.

Overkoepelend werd vanuit het deskundigenpanel het belang benadrukt zo **min mogelijk te wijzigen** in de vragenlijst te bewerkstelligen: gedegen longitudinale monitoring is alleen mogelijk als er geen tot nauwelijks wijzigingen zijn, zowel op inhoud als wijze van afname. Dat is zowel in het belang van JOB zelf, als in het belang van de mbo-instellingen en andere gebruikers van de data zoals OCW en de MBO Raad.

Beschikbaarheid van de vragenlijst in verschillende talen

Het deskundigenpanel benadrukt nogmaals het belang van het professioneel laten vertalen van vragenlijsten wanneer deze in een andere taal aangeboden worden. Voor deze editie is in overleg besloten de vertaling naar het Papiaments via MBO-Bonaire zelf te laten. De data vanuit MBO-Bonaire zijn in deze editie nog niet meegenomen in de landelijke rapportage. Dit is in de toekomst wel wenselijk: dan zou er ook een gevalideerde vertaling moeten zijn.

Daarnaast kon een NT2-versie van de vragenlijst ingevuld worden; deze omvatte de basisvragenlijst. Het aandeel studenten dat de NT2-versie van de vragenlijst in deze editie invulde, is met 0,9 procent klein te noemen. Toch lijkt het wenselijk in de toekomst ook de modules te laten voldoen aan de NT2-taalnormen, zodat ook deze ingevuld kunnen worden door deze doelgroep. Uiteraard kan hier ook bij de formulering van nieuwe modules en eventuele andere vragen al direct rekening mee gehouden worden.

Opschoning van de data

Bij het opschonen van de data blijft het belangrijk om de vraag te stellen waarom we bepaalde data weglaten: waarom verwachten we dat, door het weglaten van bepaalde respons, de kwaliteit van de data beter wordt. Vanuit het deskundigenpanel wordt deze vraag bijvoorbeeld gesteld over het criterium een minimale invulling van veertig procent van de vragenlijst te hanteren.

Weging van de data

Weging vindt nu nog plaats op studentkenmerken: opleidingsvorm (niveau), leerweg en geslacht. In deze editie van de JOB-monitor zijn ten behoeve van de rapportage meer uitsplitsingen gedaan, bijvoorbeeld naar regio, instellingstype- en grootte en sector/opleidingsdomein. Op basis van deze uitsplitsingen kan mogelijk bepaald worden of het goed zou zijn in een volgende editie ook te wegen op deze kenmerken.

Aanvullende analyses

Het deskundigenpanel kan zich indenken dat er meer uitval is bij instellingen waar veel modules zijn toegevoegd: het kan waardevol zijn om hierin te duiken.

Clustering van vragen

Zoals beschreven voeren we op dit moment exploratieve factoranalyses uit ten behoeve van de clustering. De ervaring leert dat hier elk jaar ongeveer dezelfde clusters uit komen. Voor de vergelijkbaarheid is dat uiteraard wenselijk. Wellicht kan er in de toekomst bij clusterscores op basis van onveranderde thema's of modules een confirmatieve factoranalyse uitgevoerd worden, zo stelt het deskundigenpanel voor. Bij nieuwe thema's/modules zou in het eerste jaar een exploratieve factoranalyse uitgevoerd kunnen worden.

Start vragenlijst

De studentenraad, JOBmbo en jouw school willen graag weten hoe jij denkt over jouw opleiding.

In de JOB-monitor gebruiken we een aantal van jouw gegevens: instelling, opleiding, leerweg (bol/bbl), niveau, leeftijd en geslacht. JOBmbo verwerkt jouw antwoorden anoniem. Niemand kan zien welke antwoorden van jou zijn.

Tweejaarlijkse thema's

Lessen

1. Wat vind je van de lessen Nederlands? [grid6: heel slecht - heel goed + ik krijg geen lessen Nederlands]
2. Wat vind je van de lessen rekenen? [grid6: heel slecht - heel goed + ik krijg geen lessen rekenen]
3. Wat vind je van de lessen Engels? [grid6: heel slecht - heel goed + ik krijg geen lessen Engels]
4. Wat vind je van jouw burgerschapsonderwijs? [grid6: heel slecht - heel goed + ik krijg geen burgerschap]

Onderwijs en begeleiding

1. Wat vind je van de manier waarop school je helpt om goed te presteren? [grid5: heel slecht - heel goed]
2. Wat vind je van hoe jouw docenten lesgeven? [grid5: heel slecht - heel goed]
3. Wat vind je van de begeleiding tijdens je opleiding? [grid5: heel slecht - heel goed]
4. Wat vind je van hoe je school luistert naar jouw mening? [grid6: heel slecht - heel goed + niet van toepassing/weet ik niet]
5. Wat vind je van het nut van de lessen voor jouw toekomst? [grid5: heel slecht - heel goed]
6. Na de opleiding moet je kiezen: verder leren of gaan werken. Hoe helpt je school je bij deze keuze? [grid5: heel slecht - heel goed]

BPV: stage/leerwerkplek

Stage (bol)

1. Heb je stage/bpv gelopen of doe je dat op dit moment?
 - a. Ja, ik loop op dit moment stage/bpv
 - b. Ja, ik heb stage/bpv gelopen maar doe dat nu niet
 - c. Nee
2. Was {Is} het moeilijk voor je om een stage-/bpv-plaats te vinden?
 - a. Nee
 - b. Ja
 - c. Niet van toepassing
3. [Alleen als 1 ≠ c] Wat vind je van hoe school jou heeft voorbereid op je stage/bpv? [grid5: heel slecht - heel goed]
4. [Alleen als 1 ≠ c] Wat vind je van hoe school je heeft begeleid {begeleid} tijdens je stage/bpv? [grid5: heel slecht - heel goed]
5. [Alleen als 1 ≠ c] Wat vind je van hoe opdrachten van school aansluiten bij het werk dat je doet op je stage-/bpvplek? [grid5: heel slecht - heel goed]
6. [Alleen als 1 ≠ c] Wat vind je van hoe het leerbedrijf je heeft begeleid {begeleid} tijdens je stage/bpv? [grid5: heel slecht - heel goed]
7. [Alleen als 1 ≠ c] Wat vind je van wat je leert op je stage/werkplek? [grid5: heel slecht - heel goed]
8. [Alleen als 1 ≠ c] Voel(de) je je veilig op je stageplek? [grid5: helemaal niet - ja, zeker - Dat wil ik niet zeggen]

Een onkostenvergoeding is geld dat je van stage krijgt voor de kosten die je hebt moeten maken voor bijvoorbeeld het aanvragen van een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag), het kopen van werkspullen of reiskosten voor stage. Het gaat dus niet om de stagevergoeding die je krijgt.

9. [Alleen als 1 ≠ c] Krijg/kreeg je van je stage/bpv een onkostenvergoeding? [Ja - Nee - Weet ik niet]

Sinds 2023 moet elke school een plek hebben waar je stagediscriminatie of stagemisbruik kan melden.

Stagediscriminatie betekent dat je bij het vinden van een stage of op je stage anders wordt behandeld, bijvoorbeeld om wie je bent, waar je vandaan komt, hoe je eruitziet of door je geloof. Stagemisbruik betekent dat de taken die je krijgt niet passen bij je stage. Je krijgt bijvoorbeeld (te) moeilijke taken of juist

alleen maar makkelijke taken waarmee je niet aan je leerdoelen werkt.

10. [Alleen als 1 ≠ c] Weet je waar je op school een melding kan maken van stagediscriminatie en stagemisbruik? [Ja / Nee]
11. [Alleen als 1 ≠ c] Heb je het gevoel dat je te maken hebt (gehad) met stagemisbruik?
 - a. Nee, mijn taken pasten bij mijn werk als stagiair
 - b. Ja, ik kreeg te makkelijke taken
 - c. Ja, ik kreeg te moeilijke taken
 - d. Ja, mijn taken pasten niet bij mijn opleiding
 - e. Weet ik niet

Leerwerkplek (bbl)

1. Wat vind je van de mogelijkheid om jouw werkervaring te bespreken op school? [grid5: heel slecht - heel goed]
2. Wat vind je van hoe opdrachten van school aansluiten bij het werk dat je doet op je werkplek? [grid5: heel slecht - heel goed]
3. Hoe moeilijk was het voor jou om een werkplek te vinden voor je opleiding? [grid5: heel moeilijk - heel makkelijk]
4. Wat vind je van de manier waarop het leerbedrijf je begeleidt? [grid5: heel slecht - heel goed]
5. Wat vind je van wat je leert op je werkplek? [grid5: heel slecht - heel goed]
6. Voel(de) je je veilig op je leerwerkplek? [grid6: helemaal niet - ja, zeker - Dat wil ik niet zeggen]

Een onkostenvergoeding is geld dat je van jouw werkgever krijgt voor de kosten die je hebt moeten maken voor bijvoorbeeld het aanvragen van een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag), het kopen van werkspullen, cursusgeld voor je opleiding of reiskosten voor werk. Het gaat dus niet om het loon dat je krijgt van jouw leerwerkplek.

7. Krijg/kreeg je van je leerwerkplek een onkostenvergoeding? [Ja / Nee / Weet ik niet]

Sinds 2023 moet elke school een plek hebben waar je stagediscriminatie kan melden. Stagediscriminatie betekent dat je bij het vinden van een leerwerkplek of op je leerwerkplek anders wordt behandeld, bijvoorbeeld om wie je bent, waar je vandaan komt, hoe je eruitziet of door je geloof.

8. Weet je waar je op school een melding kan maken van stagediscriminatie? [Ja / Nee]

Medezeggenschap

1. Is er een studentenraad op jouw school? [Ja - Nee - Weet ik niet]
2. Zou je zelf willen meepraten over hoe het op jouw school beter kan? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

Jaarlijkse thema's

2026/2027: Werkagenda/Stagepact

Omgeving, sfeer en veiligheid

1. Voel je je veilig op school? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

Positie mbo-studenten

1. Als mbo-student voel ik me net zo veel student als een student op een hbo of universiteit. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
2. Anderen zien mij als mbo'er net zo veel als student, als een student op een hbo of universiteit. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
3. Ik ben er trots op dat ik op het mbo zit. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

Ondersteuningsbehoefte

1. Heb je (behoefte aan) extra ondersteuning door één of meer van onderstaande bijzondere omstandigheden, beperkingen, ziektes of aandoeningen? [Ja - Nee - Dat wil ik niet zeggen]
 - ADHD, ADD of concentratieproblemen
 - Autisme (Autisme Spectrum Stoornis (ASS), klassiek autisme, Asperger en PDD-NOS (waaronder subgroep McDD))

- Dyslexie, dyscalculie of een taalontwikkelingsstoornis (TOS)
- Chronische aandoening/ziekte [migraine, longziekte, huidaandoening, diabetes, chronisch vermoeidheidssyndroom, reuma, artrose, MS, astma, spierziekte, kanker, epilepsie, hart- en vaatziekte, darmstoornis]
- Psychische aandoening (depressie, psychose, manisch-depressieve stoornis, schizofrenie, bipolaire stoornis, angststoornis, borderline, eetstoornis)
- Visuele of auditieve functionele beperking
- Motorische functionele beperking in bewegen of spreken
- Longcovid
- Herstel na een ongeluk of operatie
- Topsport
- Ondernemerschap
- Bijzondere familieomstandigheden (scheiding, ziekte of overlijden familielid)
- Persoonlijke omstandigheden (gendertransitie, zwangerschap, ouderschap, mantelzorg)
- Andere aandoening, ziekte of persoonlijke omstandigheid

Alleen voor studenten met een ondersteuningsbehoefte:

2. Weten jouw docenten dat je een ondersteuningsbehoefte hebt?
 - a. Ja, mijn docenten weten dat ik een ondersteuningsbehoefte heb
 - b. Nee, mijn docenten weten niet dat ik een ondersteuningsbehoefte heb
 - c. Ik weet niet of mijn docenten weten dat ik een ondersteuningsbehoefte heb
3. Wat vind je van de hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding op school voor jouw ondersteuningsbehoefte? [grid6: heel slecht - heel goed + niet van toepassing/weet ik niet]

Scholen moeten zorgen voor passend onderwijs. Dit betekent dat zij hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding moeten bieden voor jouw ondersteuningsbehoefte wanneer dat nodig is.

4. Heb je op school afspraken gemaakt over de hulpmiddelen, aanpassingen (bijvoorbeeld extra tijd bij toetsen of een liftpas) en extra begeleiding die je nodig hebt bij jouw ondersteuningsbehoefte? [Ja / Nee / Weet ik niet / Niet van toepassing (ik heb geen hulpmiddelen en aanpassingen nodig)]
5. [Indien = Nee] Waarom zijn hier geen afspraken over gemaakt? Kies het antwoord dat het beste bij jouw situatie past.
 - a. Het is niet duidelijk met wie ik daarover kan praten
 - b. Het is niet duidelijk hoe school mij kan ondersteunen
 - c. School heeft mij geen informatie gegeven over hoe ze mij kunnen ondersteunen
 - d. Ik ben pas later tijdens mijn opleiding erachter gekomen dat ik een ondersteuningsbehoefte heb en heb dat niet tegen school gezegd
 - e. Ik wil zelf geen ondersteuning
 - f. Anders
6. [Indien stage] Heb je op stage/je leerwerkplek afspraken gemaakt over de hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding die je nodig hebt bij jouw ondersteuningsbehoefte?
 - a. Ja
 - b. Nee (dit wilde ik niet)
 - c. Nee (ik wist niet dat het kon)
 - d. Weet ik niet
 - e. Niet van toepassing (ik heb geen hulpmiddelen en aanpassingen nodig)
7. Weet je op welke hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding je recht hebt op school bij jouw ondersteuningsbehoefte? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
8. Weet je waar je op school terecht kan als je extra hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding nodig hebt bij jouw ondersteuningsbehoefte? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

Algemene tevredenheid

1. Welk rapportcijfer geef je jouw opleiding? [rapportcijfer: 1 - 10]
2. Welk rapportcijfer geef je jouw school? [rapportcijfer: 1 - 10]

MODULES

Studenten krijgen in totaal vier modules toegewezen: drie worden gekozen door school (twee door het bestuur, één door de studentenraad) en één wordt random toegewezen.

Sociale veiligheid

Sociale veiligheid gaat over of iedereen erbij hoort op school en of school iets doet tegen discriminatie en pesten. Sommige vragen kunnen voor jou vervelend zijn. Je mag daarom altijd kiezen voor 'dat wil ik niet zeggen'.

1. Heb je het gevoel dat je bij iemand op school terecht kan als je je niet veilig voelt? [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Weet ik niet]
2. Ben je tevreden met wat je school doet tegen discriminatie op school? [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Weet ik niet]
3. Ben je tevreden met wat je school doet tegen pesten op school? [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Weet ik niet]
4. Heb jij zelf een van de volgende situaties afgelopen schooljaar op school meegemaakt? Dit kan zowel online als in het echt zijn geweest. We leggen hier onder uit wat we bedoelen:
Discriminatie: nadelig behandeld worden, bijvoorbeeld om wie je bent, waar je vandaan komt, hoe je eruitziet of door je geloof.
Seksueel grensoverschrijdend gedrag: gedrag dat over de grenzen van een ander gaat, bijvoorbeeld door iemand zomaar aan te raken, online seksueel getinte berichten te sturen, seksuele intimidatie en seksueel misbruik.
Chantage: iemand dwingen iets te doen door ergens mee te dreigen.
 - a. Ik ben gepest
 - b. Ik ben gediscrimineerd
 - c. Ik ben bedreigd
 - d. Ik ben geïntimideerd
 - e. Ik ben gechanteerd
 - f. Ik heb seksueel grensoverschrijdend gedrag meegemaakt
 - g. Iemand deed mij expres lichamelijk pijn
 - h. Iemand heeft iets van mij gestolen of vernield
 - i. Ik heb geen van deze situaties meegemaakt
 - j. Anders
 - k. Dat wil ik niet zeggen [Exclusief]

Heb je behoefte om met iemand te praten over deze onderwerpen? Neem gerust contact op met de vertrouwenspersoon bij jou op school, jouw eigen mentor, iemand uit je omgeving of [MIND Hulplijn](#).

Positie mbo-studenten

[Vragen randomiseren]

Een studievereniging is een vereniging voor mensen die dezelfde studie volgen. Ook in het mbo kun je een studievereniging beginnen voor bijvoorbeeld alle studenten van de opleiding Sport en Bewegen. Studieverenigingen organiseren bijvoorbeeld activiteiten als feestjes, stagemarkten, reisjes en lezingen.

1. Wist jij dat je op school een studievereniging kunt beginnen? [Ja / Nee]
2. Lijkt het je leuk om naast school activiteiten te doen met je studiegenoten bij bijvoorbeeld een studievereniging? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
3. Als ik vertel dat ik op het mbo zit, reageren mensen daar meestal positief op [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

Studentparticipatie

Studenten kunnen op verschillende manieren meepraten of meebeslissen op school. Bijvoorbeeld door feedback voor je docent of je mening geven via een vragenlijst. Studentparticipatie gaat over dat je je gehoord voelt op school en dat er voor jou een manier is om mee te praten.

1. Vragen docenten wel eens naar jouw mening? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
2. Kan je meepraten over hoe het op jouw school beter kan? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
3. Ik weet waar ik terecht kan om mijn mening te delen over hoe het beter kan op school. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
4. Heb je het gevoel dat school openstaat voor nieuwe voorstellen, activiteiten of ideeën op school? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

- Ik voel me serieus genomen als ik mijn mening geef op school. [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Niet van toepassing]

Geldzaken

[alleen indien BOL] *Studenten maken kosten voor het les- of cursusgeld en voor schoolboeken. Je hebt recht op geld om je daarbij te helpen. Zo kun je bijvoorbeeld vanaf je 18e een basisbeurs en aanvullende beurs aanvragen. Ook heb je recht op een studentenreisproduct op je OV-kaart.*

- [alleen indien BOL] Denk je dat je weet waar jij, financieel gezien, allemaal recht op hebt als mbo-student? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

Sinds 2021 is er een verplichte terugkoopregeling. Dit betekent dat de school het geld van de schoolboeken en software voor je computer die jij moest kopen, maar niet hebt gebruikt moet terugbetalen aan jou.

- Wist je dat je school een terugkoopregeling heeft voor schoolboeken en licenties die je niet hebt gebruikt? [Ja - Nee]
- Zijn de schoolkosten zoals je had verwacht? *Denk hierbij aan boeken, licenties, werkkleding en werkspullen.* [kosten zijn veel hoger dan ik dacht - kosten zijn veel lager dan ik dacht + mijn werkgever betaalt mijn schoolkosten]
- Kan je rondkomen van het geld dat je maandelijks in totaal ontvangt (alle inkomsten van bijvoorbeeld studiefinanciering, (bij)baan en ouders bij elkaar)? [grid5: zeer makkelijk - zeer moeilijk]
- Maak je je zorgen om je financiële situatie op dit moment? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
- Heb je behoefte aan voorlichting over geldzaken op school? Denk aan informatie over studiefinanciering, het aanvragen van zorgtoeslag enzovoorts. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

Studentenhuysvesting

- Woon je bij je ouders/verzorgers? [Ja - Nee]
- [Indien 1 = Ja] Waarom woon je bij je ouders/verzorgers? [Opties randomiseren - Meerkeuze]
 - Ik woon in de buurt van mijn opleiding
 - Het is goedkoper
 - Ik kan geen woonruimte vinden
 - Ik heb geen behoefte om uit huis te gaan
 - Mijn ouders/verzorgers vinden het geen goed idee
 - Ik vind mezelf te jong om uit huis te gaan
 - Persoonlijke omstandigheden
 - Ik weet niet zeker of ik mijn opleiding wil afmaken
 - Anders
- [Indien 1 = Nee] Hoe zou je je woning omschrijven?
 - Kamer waarbij je douche, toilet en/of keuken deelt met anderen
 - Eénkamerwoning/studio, waarbij je douche, toilet en/of keuken niet deelt met anderen
 - Appartement/huis met meerdere kamers voor mijzelf/gedeeld met mijn partner
 - Anders
- [Indien 1 = Nee] Wat betaal je maandelijks aan huur? [Open antwoord + Weet ik niet/wil ik niet zeggen + Ik heb een koopwoning + Huur inclusief + Huur exclusief]
- Ben je van plan binnen 1 jaar te verhuizen? [Ja - Nee - Weet ik niet]
- [Indien 5 = Ja] Hoe zou je het liefst wonen als je gaat verhuizen?
 - Bij ouders/verzorgers
 - Kamer waarbij je douche, toilet en/of keuken deelt met anderen
 - Eénkamerwoning/studio, waarbij je douche, toilet en/of keuken niet deelt met anderen
 - Appartement/huis met meerdere kamers voor mijzelf/gedeeld met mijn partner
 - Anders
- [Indien 5 = Ja] In welke plaats wil je (gaan) wonen?
 - DROPDOWN: Aalsmeer t/m Zwinderen (gemeente Coevorden)
 - Een andere woonplaats in Nederland
 - In het buitenland
 - Weet ik niet
- [Indien 5 = Ja] Wat is het maximale budget dat je per maand wilt uitgeven aan een woonruimte? Dit is het bedrag na aftrek van huurtoeslag en inclusief kosten voor gas, water, elektriciteit.
 - Minder dan €300
 - € 300 - €400
 - € 400 - €500
 - € 500 - €600
 - € 600 - €700
 - € 700 - €800

- g. € 800 - €900
 - h. € 900 - €1.000
 - i. Meer dan € 1.000
 - j. N.v.t. / weet ik niet
9. [Indien 6 = b/c/d/e] Met hoeveel personen wil je samenwonen? *Tel jezelf niet mee in het antwoord.*
[Open antwoord [numeriek]]

Digitalisering

1. Zijn er duidelijke afspraken gemaakt over het gebruik van mobiele telefoons in de klas? [Ja - Nee + Weet ik niet]
2. [indien 1 = ja] Ben je het eens met de afspraken/regels over het gebruik van mobiele telefoons in de klas? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
[indien 1 = nee] Vind jij dat er afspraken moeten worden gemaakt over het gebruik van mobiele telefoons in de klas? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

AI-vaardigheden gaan over begrijpen wat AI is, hoe het werkt en hoe je er goed mee omgaat. Je leert waar AI wordt gebruikt en over de gevolgen ervan, bijvoorbeeld voor privacy of eerlijkheid. Zo kun je AI, als je het gebruikt, op een slimme en veilige manier gebruiken.

3. Leer je goed omgaan met AI in jouw opleiding? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

Digitale vaardigheden gaan over goed omgaan met computers, internet en digitale apparaten. Je leert hoe je online informatie zoekt, hoe je veilig omgaat met je gegevens en hoe je goed communiceert op sociale media. Ook leer je kritisch nadenken over wat je leest of ziet op internet.

4. Vind jij dat er genoeg aandacht wordt besteed aan **digitale vaardigheden** in jouw opleiding? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
5. Vind je dat docenten genoeg kennis hebben over de inzet van digitale hulpmiddelen in het onderwijs en de beroepspraktijk? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

Doorstroom

Met doorstroom bedoelen we wat je na je opleiding gaat doen: verder studeren of werken.

1. Na je opleiding kan je verder leren of gaan werken. Wat wil jij na je opleiding doen?
 - a. Verder studeren op het mbo (op een ander mbo-niveau of in een andere richting)
 - b. Verder studeren op het hbo
 - c. Gaan werken
 - d. Een tussenjaar nemen
 - e. Anders/ik weet het nog niet
2. Wat hielp jou bij het kiezen van wat je na je opleiding gaat doen? [meerdere antwoorden mogelijk]
 - a. Activiteiten om het werkveld te leren kennen (bedrijfsbezoek, gastles)
 - b. Informatie over de kans op werk en salaris
 - c. Open dagen
 - d. Meeloopdagen
 - e. Keuzedeel hbo
 - f. Gesprekken met school over de mogelijkheden
 - g. Gesprekken met school over wat bij mij past
 - h. Met ouders/verzorgers praten
 - i. Gesprekken met vrienden/klasgenoten
 - j. Gesprekken met mensen die al werken
 - k. Anders
 - l. Ik heb nog geen keuze gemaakt
3. [Indien 1 = a of b] Wat is voor jou de belangrijkste reden om verder te studeren? *Meerdere antwoorden mogelijk.* [meerkeuze]
 - a. Ik denk dat ik met een extra studie meer kans heb op werk
 - b. Ik denk dat ik met een extra studie meer kan verdienen
 - c. Ik wil graag een extra studie doen uit interesse
 - d. Ik wil (nog) niet gaan werken
 - e. Anders

[Indien 1 = c] Wat is voor jou de belangrijkste reden om te gaan werken? *Meerdere antwoorden mogelijk.* [meerkeuze]

 - a. Ik wil werken zodat ik nu salaris krijg
 - b. Ik wil werken omdat graag met mijn beroep aan de slag wil
 - c. Ik wil niet meer studeren
 - d. Anders

4. Ben je, door je vorige school of opleiding, goed begeleid bij de keuze voor de opleiding die je nu volgt? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
5. Ik heb het gevoel dat ik met een mbo-diploma mijn studieloopbaan goed kan afronden en kan beginnen met werk. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

Reisafstand opleiding

1. Vond je het bij het maken van je studiekeuze belangrijk om dicht bij je studie te wonen [grid5: helemaal niet - ja zeker]
2. Hoelang reis je vanuit je huis naar jouw school (enkele reis)?
 - a. 0-20 minuten
 - b. 20-40 minuten
 - c. 40 minuten tot één uur
 - d. één tot twee uur
 - e. langer dan twee uur
3. Hoe reis je meestal naar school?
 - a. Lopend
 - b. Met de fiets
 - c. Met een fatbike/scooter
 - d. Met de auto (samen met anderen)
 - e. Met het ov (bus, trein, tram, metro)
4. Ben je tevreden over de reistijd naar jouw school? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
5. Ben je tevreden over de bereikbaarheid van jouw school? *Zijn er bijvoorbeeld genoeg parkeerplekken en bushaltes?* [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
6. [Indien stage [BOL] = ja] Hoelang reis je vanuit je huis naar jouw huidige/laatste stage (enkele reis)?
 - a. 0-20 minuten
 - b. 20-40 minuten
 - c. 40 minuten tot één uur
 - d. één tot twee uur
 - e. langer dan twee uur

Examens

In je opleiding wordt op verschillende momenten gekeken naar wat je kan. Dit kan bijvoorbeeld met behulp van toetsen, examens en (praktijk)opdrachten.

1. Krijg je op tijd informatie over wanneer een examen is? [grid5: helemaal niet - ja, zeker + ik heb nog geen examens]
2. Ik voel me door de lessen goed genoeg voorbereid op de afronding van mijn vakken. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
3. Heb je over het algemeen genoeg tijd om een examen te maken? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

Passend examineren betekent dat je een examen maakt op een manier die past bij jouw hulpvraag. Denk bijvoorbeeld aan extra tijd voor het maken van een toets, een rustige plek of een mondeling examen in plaats van schriftelijk.

4. Heb je informatie gekregen over passend examineren? [Ja - Nee + Ik wist hiervoor niet wat passend examineren is]
5. Kun je je toetsen en examens na het maken nog inzien, zodat je weet wat je kunt verbeteren?
 - a. Ja, maar alleen mijn eigen antwoorden
 - b. Ja, maar alleen de vragen
 - c. Ja, zowel mijn eigen antwoorden als de vragen
 - d. Nee, ik mag niets inzien
 - e. Weet ik niet

Onderwijstijd en -kwaliteit

1. Heb je genoeg les(uren) per vak om de lesstof goed te begrijpen? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
2. Wat vind je van de kwaliteit van de lessen? [grid5: heel slecht - heel goed]
3. Heb je voldoende keuzemogelijkheden in je opleiding? *Denk aan vakken buiten je eigen opleiding, vakken op een hoger niveau volgen of vertragen of versnellen.* [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
4. Worden er in de lessen voldoende goede voorbeelden uit de praktijk gebruikt die aansluiten bij je toekomstige beroep? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
5. De manier waarop mijn docenten lesgeven (zoals uitleg, opdrachten en groepswork) past goed bij wat ik moet leren voor mijn beroep [grid5: helemaal niet - ja, zeker + Weet ik niet]

Welzijn

Mentale gezondheid gaat over hoe je je voelt in je hoofd. Hoe ga je om met stress, moeilijke situaties en emoties? Als je mentaal gezond bent, voel je je meestal goed, kun je problemen aan en voel je je niet alleen.

Sommige vragen die over jezelf gaan kunnen voor jou vervelend zijn. Je mag bij die vragen kiezen voor 'dat wil ik niet zeggen'.

1. Op mijn school wordt aandacht besteed aan de mentale gezondheid van studenten. [Ja - Nee - Weet ik niet]
2. Vind je dat er **genoeg** aandacht aan mentale gezondheid wordt besteed door jouw opleiding? [grid5: helemaal niet - ja, zeker + Weet ik niet]
3. Op welke manier wil jij het liefst dat er aandacht wordt besteed aan mentale gezondheid op je school?
 - a. Via een apart vak
 - b. Tijdens burgerschap
 - c. Tijdens SLB/mentorles
 - d. Via een keuzedeel
 - e. Evenementen op school
 - f. Zorgcoaches
 - g. Anders
4. Welk rapportcijfer geef jij jouw mentale gezondheid over het algemeen? [1 - 10 + Dat wil ik niet zeggen]
5. De docenten van mijn opleiding begrijpen mij. [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Dat wil ik niet zeggen]
6. Heb je het gevoel dat je bij iemand op jouw opleiding terecht kan als je wilt praten over onderwerpen zoals prestatiedruk, (geld)stress of moeilijke situaties? [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Dat wil ik niet zeggen]

Heb je behoefte om met iemand te praten over deze onderwerpen? Neem gerust contact op met de vertrouwenspersoon bij jou op school, jouw eigen mentor, iemand uit je omgeving of [MIND Hulplijn](#).

LLO-studenten

Je krijgt deze vragen omdat je volgens onze gegevens een LLO-student bent. Dit onderdeel is voor studenten die al eerder een opleiding hebben gevolgd of op iets latere leeftijd een mbo-studie doen. We noemen deze groep LLO-studenten: Leven Lang Ontwikkelen.

1. Welk type/vorm opleiding volg je op dit moment?
 - a. Ik volg een volledige BBL-opleiding die ik afsluit met een diploma
 - b. Ik volg een volledige opleiding in de derde leerweg (flexibele leerroute of niet-bekostigde leerweg) en sluit die af met een diploma
 - c. Ik volg één of meerdere onderdelen die ik afsluit met een certificaat
 - d. Ik volg één of meerdere onderdelen die ik afsluit met een mbo-verklaring
 - e. Anders
2. Heb je op dit moment een werkgever? [Ja - Nee]
3. Wat is de belangrijkste reden dat je deze opleiding bent gaan volgen?
 - a. Het moest van mijn werkgever
 - b. Het mocht van mijn werkgever
 - c. Ik wil mijzelf verder ontwikkelen binnen mijn beroep
 - d. Ik wil een ander beroep gaan uitoefenen
 - e. Omdat ik het leuk vind
 - f. Ik wil een diploma halen
 - g. Anders
4. Welke mogelijkheden worden door school aangeboden om de opleiding goed te volgen? [meerdere antwoorden mogelijk]
 - a. Ik kan vrijstellingen krijgen door een eerdere opleiding of werkervaring
 - b. Ik kan de opleiding (deels) online volgen
 - c. Ik kan de opleiding op mijn eigen tempo volgen
 - d. Ik kan zelf bepalen wanneer ik lessen volg
 - e. Ik kan de opleiding volgen in modules
 - f. Ik kan de examens afleggen op mijn werkplek
 - g. Er worden geen mogelijkheden aangeboden, maar dat mis ik wel
 - h. Er worden geen mogelijkheden aangeboden, maar dit heb ik ook niet nodig
 - i. Anders

5. [indien 4 = a t/m f] Ben je tevreden over de mogelijkheden vanuit school om je opleiding goed te volgen? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
6. De opleiding die ik nu volg sluit aan bij mijn wensen. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
7. Welke mogelijkheden zouden het volgen van de opleiding (nog) makkelijker maken? [meerdere antwoorden mogelijk]
 - a. Het krijgen van (meer) vrijstellingen door een eerdere opleiding of werkervaring
 - b. Het (meer) online volgen van de opleiding
 - c. Het (meer) volgen van de opleiding op mijn eigen tempo
 - d. Zelf (meer) kunnen bepalen wanneer ik lessen volg
 - e. De opleiding (meer) in modules kunnen volgen
 - f. De examens (meer) kunnen afleggen op mijn werkplek
 - g. Anders
 - h. Ik mis niets
8. [Indien 2 = ja] Welke mogelijkheden biedt jouw werkgever aan om de opleiding te kunnen volgen [meerdere antwoorden mogelijk]:
 - a. Ik kan de opleiding volgen onder werktijd
 - b. Ik kan de vaardigheden voor mijn opleiding aantonen op mijn werkplek
 - c. Mijn werkgever betaalt de opleiding
 - d. Mijn werkgever laat mij nieuwe werkervaring opdoen die past bij mijn opleiding
 - e. Mijn werkgever draagt niet bij aan mijn opleiding
 - f. Anders
9. Wie betaalt jouw opleiding (geheel of voor het grootste deel)?
 - a. Mijn werkgever
 - b. Ikzelf/lemand uit mijn omgeving (familie/verzorgers)
 - c. Via het O&O fonds, of een ander fonds
 - d. Via een subsidie of andere vergoeding (van de gemeente, provincie of overheid)
 - e. Anders

JOBmbo komt op voor mbo-studenten, bijvoorbeeld in de politiek en media. Tot nu toe ligt de nadruk op mbo-studenten die na de middelbare school met de opleiding starten.

10. Zou je willen dat JOBmbo of een andere organisatie opkomt voor jouw belangen als LLO-student? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]
11. Zou je mee willen doen aan bijeenkomsten of onderzoeken om jouw mening over het mbo te geven? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]

INSTELLINGSVRAGEN

Hier worden optioneel de eigen vragen van de instelling toegevoegd.

Afsluiting

1. Wil je nog iets meegeven aan je opleiding of je school? [Ja/Nee]
Vul hier in wat je je opleiding of school wil meegeven, dan geven wij dit door. **Let op: zet geen namen of andere dingen in je antwoord waardoor de vragenlijst niet meer anoniem is.** [open; alleen als = Ja]
2. Duizenden mbo-studenten vullen de JOB-monitor in. Wil je dat JOBmbo je een mail stuurt met de resultaten van het onderzoek? We zullen je mailadres niet voor andere dingen gebruiken. [Ja, stuur me de resultaten op dit mailadres: [open] /Nee]
3. JOBmbo komt op voor jou als mbo-student! Zo hebben wij ervoor gezorgd dat school jouw ongebruikte schoolboeken moet terugkopen. Ook hebben wij geregeld dat mbo'ers studenten heten in plaats van deelnemers. Om nog meer voor elkaar te krijgen, willen we graag jouw stem horen! Mogen wij jou een paar keer per jaar om je mening vragen? [Ja, JOBmbo mag mij op dit mailadres om mijn mening vragen: [open] /Nee]

Bedankt voor het invullen! De studentenraad, JOBmbo en jouw school gaan met jouw antwoorden je school verbeteren. Wil je meer weten over JOBmbo? Volg ons dan op Instagram.

Uit: Brukx, D., Lodewick, J., Termorshuizen, T. & Luyten, E. (2024). JOB-Monitor 2024. Onderzoeksverantwoording. Nijmegen: ResearchNed.

De basisvragenlijst in 2024

Aan alle respondenten van de JOB-monitor wordt in principe dezelfde vragenset voorgelegd: de basisvragenlijst. Deze is opgesteld in het Nederlands en vertaald naar het Engels door vertaalbureau Radboud in'to Languages. Deelnemende instellingen kunnen tegen vergoeding maximaal tien eigen vragen toevoegen aan de basisvragenlijst; deze vragen worden eveneens naar het Engels vertaald. Van de Engelse vragenlijst wordt doorgaans door een zeer klein deel van de respondenten²⁶ gebruikgemaakt.

2020 vs. 2022

Voorafgaand aan de JOB-monitor 2020 werd de vragenlijst herzien, waarbij het aantal vragen behoorlijk is teruggebracht en er zowel qua formulering als thema's meer wordt aangesloten bij de actualiteit.²⁷ Als gevolg van deze procedure is 2020 automatisch het nulpunt van de trendvergelijkingen vanaf dat moment, zeker omdat tegelijkertijd is besloten om - afgezien als noodzakelijk geachte wijzigingen - minimaal drie metingen dezelfde vragenset te behouden. Met de invloed van verscheidene coronamaatregelen en -ontwikkelingen op nagenoeg alle dagelijkse bezigheden, werd echter voor de JOB-monitor 2022 besloten aan het eind twee vragen hierover toe te voegen²⁸. Daarnaast werd bij een van de antwoordcategorieën een toevoeging geplaatst²⁹.

2022 vs. 2024

Er is een drietal wijzigingen in de basisvragenlijst ten opzichte van die van twee jaar geleden:

- De twee coronavragen die hiervoor genoemd werden²⁸ zijn in de editie van 2024 weer weggelaten.
- De vraag naar (voorheen) functiebeperking is aangepast. De oude manier van uitvragen bleek niet langer actueel. De terminologie is aangepast van "functiebeperking" naar "ondersteuningsbehoefte" en de antwoordcategorieën zijn geüpdatet. Bij de aanpassing van deze vraag is gebruikgemaakt van de kennis en expertise van het ECIO³⁰. Bovendien sluit de vraagstelling daarmee aan bij de manier van vragen in vergelijkbare (monitorings)onderzoeken als de NSE³¹, onderzoeken van het ISO³² en (ten dele) de LAKS-monitor³³.
- De antwoordschaal bij de vraag naar willen meepraten op school bleek niet passend. Voor de vraag "Zou je zelf willen meepraten over hoe het op jouw school beter kan? [grid5: zeker niet - heel graag]" is deze dan ook aangepast naar "[grid5: helemaal niet - ja, zeker]".

In 2022 heeft adviesbureau Hutspot met een aantal groepen waaronder kwaliteitszorgmedewerkers, de MBO Raad, het ministerie van OCW, mbo-studenten en het bestuur en medewerkers van JOB gesproken om

26 In de jaren 2020, 2022 en 2024 ging het om respectievelijk 0,3, 0,3 en 0,4% (netto).

27 Zie ook: Broek, A. van den, Brukx, D. & Lodewick, J. (2019). Herziening vragenlijst JOB-monitor 2020. Nijmegen: ResearchNed.

28 Te weten: "Als er geen corona was, dan zouden de rapportcijfers die ik net gaf: [veel hoger zijn - een beetje hoger zijn - hetzelfde zijn - een beetje lager zijn - veel lager zijn]" en "Wat vind je van de online lessen die je dit schooljaar vanuit thuis volgt? [heel slecht - heel goed + ik krijg geen online lessen]"

29 "ik kan (nog) geen keuzedelen kiezen" in plaats van "ik kan geen keuzedelen kiezen"

30 Expertisecentrum inclusief onderwijs | <https://ecio.nl/>

31 Nationale Studenten Enquête (ho) | <https://lcsk.nl/nse/wat-is-de-nse/vragenlijst/>

32 Lodewick, J., Vullings, N. & Brukx, D. (2023). Studeren met een ondersteuningsbehoefte in het hoger onderwijs. ResearchNed in opdracht van het ISO

33 LAKS-monitor vragenlijst | <https://portal.laks-monitor.nl/vragenlijst.htm>

erachter te komen hoe de ideale studentmonitoring eruit zou zien. Hieruit kwam onder andere naar voren dat bepaalde onderwerpen geschikt zijn om te “monitoren” en andere om te “temperaturen”. Bij meerdere partijen leeft de wens om actuele onderwerpen te kunnen peilen die echter niet structureel gemeten hoeven te worden. Om aan deze behoefte te kunnen voldoen besloten JOB, OCW en de MBO-Raad in de eerstvolgende JOB-monitor (2024) extra onderwerpen te bevragen aan een klein deel van studenten. ResearchNed werd in een latere fase betrokken om op de kwaliteit van de vragen toe te zien; een proces dat in vier fasen werd uitgevoerd³⁴.

In de praktijk betekende dit dat elke student aan het einde van de huidige (basis)vragenlijst maximaal vijf extra vragen over een van de tien aanvullende thema's moest beantwoorden. Per respondent is via het vragenlijstscript steeds op willekeurige wijze bepaald welke module diegene voorgelegd kreeg. Zo werd elk thema in principe door ongeveer tien procent van de studenten ingevuld.

³⁴ Lodewick, J., Termorshuizen, T. & Brukx, D. (2024). Validatie extra vragen JOB-monitor 2024. Nijmegen: ResearchNed

Thema of Module	Vraag	Positie t.o.v. 2024
Start vragenlijst	De studentenraad, JOBmbo en jouw school willen graag weten hoe jij denkt over jouw opleiding.	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Start vragenlijst	In de JOB-monitor gebruiken we een aantal van jouw gegevens: instelling, opleiding, leerweg (bol/bbl), niveau, leeftijd en geslacht. JOBmbo verwerkt jouw antwoorden anoniem. Niemand kan zien welke antwoorden van jou zijn.	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Lessen	Wat vind je van de lessen Nederlands? [grid6: heel slecht - heel goed + ik krijg geen lessen Nederlands]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Lessen	Wat vind je van de lessen rekenen? [grid6: heel slecht - heel goed + ik krijg geen lessen rekenen]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Lessen	Wat vind je van de lessen Engels? [grid6: heel slecht - heel goed + ik krijg geen lessen Engels]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Lessen	Wat vind je van jouw burgerschapsonderwijs? [grid6: heel slecht - heel goed + ik krijg geen burgerschap]	Nieuw in basisvragenlijst, vraag gelijk aan modulevraag '24
Onderwijs en begeleiding	Wat vind je van de manier waarop school je helpt om goed te presteren? [grid5: heel slecht - heel goed]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Onderwijs en begeleiding	Wat vind je van hoe jouw docenten lesgeven? [grid5: heel slecht - heel goed]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Onderwijs en begeleiding	Wat vind je van de begeleiding tijdens je opleiding? [grid5: heel slecht - heel goed]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Onderwijs en begeleiding	Wat vind je van hoe je school luistert naar jouw mening? [grid6: heel slecht - heel goed + niet van toepassing / weet ik niet]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Onderwijs en begeleiding	Wat vind je van het nut van de lessen voor jouw toekomst? [grid5: heel slecht - heel goed]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Onderwijs en begeleiding	Na de opleiding moet je kiezen: verder leren of gaan werken. Hoe helpt je school je bij deze keuze? [grid5: heel slecht - heel goed]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
BPV Stage (bol)	Heb je stage/bpv gelopen of doe je dat op dit moment? [a. Ja, ik loop op dit moment stage/bpv; b. Ja, ik heb stage/bpv gelopen maar doe dat nu niet; c. Nee]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
BPV Stage (bol)	Was {ls} het moeilijk voor je om een stage-/bpv-plaats te vinden?[a. Nee; b. Ja; c. Niet van toepassing]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
BPV Stage (bol)	[Alleen als 1 ≠ c] Wat vind je van hoe school jou heeft voorbereid op je stage/bpv? [grid5: heel slecht - heel goed]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
BPV Stage (bol)	[Alleen als 1 ≠ c] Wat vind je van hoe school je heeft begeleid {begeleidt} tijdens je stage/bpv? [grid5: heel slecht - heel goed]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
BPV Stage (bol)	[Alleen als 1 ≠ c] Wat vind je van hoe opdrachten van school aansluiten bij het werk dat je doet op je stage-/bpvplek? [grid5: heel slecht - heel goed]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
BPV Stage (bol)	[Alleen als 1 ≠ c] Wat vind je van hoe het leerbedrijf je heeft begeleid {begeleidt} tijdens je stage/bpv? [grid5: heel slecht - heel goed]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
BPV Stage (bol)	[Alleen als 1 ≠ c] Wat vind je van wat je leert op je stage/werkplek? [grid5: heel slecht - heel goed]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
BPV Stage (bol)	[Alleen als 1 ≠ c] Voel(de) je je veilig op je stageplek? [grid5: helemaal niet - ja, zeker - Dat wil ik niet zeggen]	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
BPV Stage (bol)	<i>Een onkostenvergoeding is geld dat je van stage krijgt voor de kosten die je hebt moeten maken voor bijvoorbeeld het aanvragen van een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag), het kopen van werkspullen of reiskosten voor stage. Het gaat dus niet om de stagevergoeding die je krijgt.</i>	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24

BPV Stage (bol)	[Alleen als 1 ≠ c] Krijg/kreeg je van je stage/bpv een onkostenvergoeding? [Ja - Nee - Weet ik niet]	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
BPV Stage (bol)	<i>Sinds 2023 moet elke school een plek hebben waar je stagediscriminatie of stagemisbruik kan melden. Stagediscriminatie betekent dat je bij het vinden van een stage of op je stage anders wordt behandeld, bijvoorbeeld om wie je bent, waar je vandaan komt, hoe je eruitziet of door je geloof. Stagemisbruik betekent dat de taken die je krijgt niet passen bij je stage. Je krijgt bijvoorbeeld (te) moeilijke taken of juist alleen maar makkelijke taken waarmee je niet aan je leerdoelen werkt.</i>	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
BPV Stage (bol)	[Alleen als 1 ≠ c] Weet je waar je op school een melding kan maken van stagediscriminatie en stagemisbruik? [Ja / Nee]	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
BPV Stage (bol)	[Alleen als 1 ≠ c] Heb je het gevoel dat je te maken hebt (gehad) met stagemisbruik? [a. Nee, mijn taken pasten bij mijn werk als stagiair; b. Ja, ik kreeg te makkelijke taken; c. Ja, ik kreeg te moeilijke taken; d. Ja, mijn taken pasten niet bij mijn opleiding; e. Weet ik niet]	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
BPV Leerwerkplek (bbl)	Wat vind je van de mogelijkheid om jouw werkervaring te bespreken op school? [grid5: heel slecht - heel goed]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
BPV Leerwerkplek (bbl)	Wat vind je van hoe opdrachten van school aansluiten bij het werk dat je doet op je werkplek? [grid5: heel slecht - heel goed]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
BPV Leerwerkplek (bbl)	Hoe moeilijk was het voor jou om een werkplek te vinden voor je opleiding? [grid5: heel moeilijk - heel makkelijk]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
BPV Leerwerkplek (bbl)	Wat vind je van de manier waarop het leerbedrijf je begeleidt? [grid5: heel slecht - heel goed]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
BPV Leerwerkplek (bbl)	Wat vind je van wat je leert op je werkplek? [grid5: heel slecht - heel goed]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
BPV Leerwerkplek (bbl)	Voel(de) je je veilig op je leerwerkplek? [grid6: helemaal niet - ja, zeker - Dat wil ik niet zeggen]	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
BPV Leerwerkplek (bbl)	<i>Een onkostenvergoeding is geld dat je van jouw werkgever krijgt voor de kosten die je hebt moeten maken voor bijvoorbeeld het aanvragen van een VOG (Verklaring Omtrent Gedrag), het kopen van werkspullen, cursusgeld voor je opleiding of reiskosten voor werk. Het gaat dus niet om het loon dat je krijgt van jouw leerwerkplek.</i>	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
BPV Leerwerkplek (bbl)	Krijg/kreeg je van je leerwerkplek een onkostenvergoeding? [Ja / Nee / Weet ik niet]	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
BPV Leerwerkplek (bbl)	<i>Sinds 2023 moet elke school een plek hebben waar je stagediscriminatie kan melden. Stagediscriminatie betekent dat je bij het vinden van een leerwerkplek of op je leerwerkplek anders wordt behandeld, bijvoorbeeld om wie je bent, waar je vandaan komt, hoe je eruitziet of door je geloof.</i>	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
BPV Leerwerkplek (bbl)	Weet je waar je op school een melding kan maken van stagediscriminatie? [Ja / Nee]	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
Medezeggenschap	Is er een studentenraad op jouw school? [Ja - Nee - Weet ik niet]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Medezeggenschap	Zou je zelf willen meepraten over hoe het op jouw school beter kan? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
2026/2027: WA/SP Omgeving, sfeer en veiligheid	Voel je je veilig op school? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
2026/2027: WA/SP Positie mbo-studenten	Als mbo-student voel ik me net zo veel student als een student op een hbo of universiteit. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24

2026/2027: WA/SP Positie mbo-studenten	Anderen zien mij als mbo'er net zo veel als student, als een student op een hbo of universiteit. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
2026/2027: WA/SP Positie mbo-studenten	Ik ben er trots op dat ik op het mbo zit. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
Ondersteuningsbehoefte	<p>Heb je (behoefte aan) extra ondersteuning door één of meer van onderstaande bijzondere omstandigheden, beperkingen, ziektes of aandoeningen? [Ja - Nee - Dat wil ik niet zeggen]</p> <p>* ADHD, ADD of concentratieproblemen</p> <p>* Autisme (Autisme Spectrum Stoornis (ASS), klassiek autisme, Asperger en PDD-NOS (waaronder subgroep McDD)) * Dyslexie, dyscalculie of een taalontwikkelingsstoornis (TOS) * Chronische aandoening/ziekte [migraine, longziekte, huidaandoening, diabetes, chronisch vermoeidheidssyndroom, reuma, artrose, MS, astma, spierziekte, kanker, epilepsie, hart- en vaatziekte, darmstoornis] * Psychische aandoening (depressie, psychose, manisch-depressieve stoornis, schizofrenie, bipolaire stoornis, angststoornis, borderline, eetstoornis) * Visuele of auditieve functionele beperking * Motorische functionele beperking in bewegen of spreken * Longcovid * Herstel na een ongeluk of operatie * Topsport * Ondernemerschap</p> <p>* Bijzondere familieomstandigheden (scheiding, ziekte of overlijden familielid) * Persoonlijke omstandigheden (gendertransitie, zwangerschap, ouderschap, mantelzorg)* Andere aandoening, ziekte of persoonlijke omstandigheid</p>	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Ondersteuningsbehoefte Ja	Weten jouw docenten dat je een ondersteuningsbehoefte hebt? [a. Ja, mijn docenten weten dat ik een ondersteuningsbehoefte heb; b. Nee, mijn docenten weten niet dat ik een ondersteuningsbehoefte heb; c. Ik weet niet of mijn docenten weten dat ik een ondersteuningsbehoefte heb]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Ondersteuningsbehoefte Ja	Wat vind je van de hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding op school voor jouw ondersteuningsbehoefte? [grid6: heel slecht - heel goed + niet van toepassing/weet ik niet]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Ondersteuningsbehoefte Ja	<i>Scholen moeten zorgen voor passend onderwijs. Dit betekent dat zij hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding moeten bieden voor jouw ondersteuningsbehoefte wanneer dat nodig is.</i>	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
Ondersteuningsbehoefte Ja	<i>Heb je op school afspraken gemaakt over de hulpmiddelen, aanpassingen (bijvoorbeeld extra tijd bij toetsen of een liftpas) en extra begeleiding die je nodig hebt bij jouw ondersteuningsbehoefte? [Ja / Nee / Weet ik niet / Niet van toepassing (ik heb geen hulpmiddelen en aanpassingen nodig)]</i>	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
Ondersteuningsbehoefte Ja	<i>[Indien = Nee] Waarom zijn hier geen afspraken over gemaakt? Kies het antwoord dat het beste bij jouw situatie past. [a. Het is niet duidelijk met wie ik daarover kan praten; b. Het is niet duidelijk hoe school mij kan ondersteunen; c. School heeft mij geen informatie gegeven over hoe ze mij kunnen ondersteunen; d. Ik ben pas later tijdens mijn opleiding erachter gekomen dat ik een ondersteuningsbehoefte heb en heb dat niet tegen school gezegd; e. Ik wil zelf geen ondersteuning; f. Anders]</i>	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
Ondersteuningsbehoefte Ja	[Indien stage] Heb je op stage/je leerwerkplek afspraken gemaakt over de hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding die je nodig hebt bij jouw ondersteuningsbehoefte? [a. Ja; b. Nee (dit wilde ik niet); c. Nee (ik wist niet dat het kon); d. Weet ik niet; e. Niet van toepassing (ik heb geen hulpmiddelen en aanpassingen nodig)]	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
Ondersteuningsbehoefte Ja	Weet je op welke hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding je recht hebt op school bij jouw ondersteuningsbehoefte? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
Ondersteuningsbehoefte Ja	Weet je waar je op school terecht kan als je extra hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding nodig hebt bij jouw ondersteuningsbehoefte? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw in basisvragenlijst, vraag en antwoord gelijk aan modulevraag '24
Algemene tevredenheid	Welk rapportcijfer geef je jouw opleiding? [rapportcijfer: 1 - 10]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Algemene tevredenheid	Welk rapportcijfer geef je jouw school? [rapportcijfer: 1 - 10]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Mod. Sociale veiligheid	<i>Sociale veiligheid gaat over of iedereen erbij hoort op school en of school iets doet tegen discriminatie en pesten. Sommige vragen kunnen voor jou vervelend zijn. Je mag daarom altijd kiezen voor 'dat wil ik niet zeggen'.</i>	Tekst aangepast t.o.v. modulevraag '24
Mod. Sociale veiligheid	Heb je het gevoel dat je bij iemand op school terecht kan als je je niet veilig voelt? [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Weet ik niet]	Gelijk aan modulevraag '24

Mod. Sociale veiligheid	Ben je tevreden met wat je school doet tegen discriminatie op school? [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Weet ik niet]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Sociale veiligheid	Ben je tevreden met wat je school doet tegen pesten op school? [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Weet ik niet]	Vraag aangepast t.o.v. modulevraag '24
Mod. Sociale veiligheid	Heb jij zelf een van de volgende situaties afgelopen schooljaar op school meegemaakt? Dit kan zowel online als in het echt zijn geweest. We leggen hier onder uit wat we bedoelen: [a. Ik ben gepest ; b. Ik ben gediscrimineerd ; c. Ik ben bedreigd ; d. Ik ben geïntimideerd ; e. Ik ben gechanteerd ; f. Ik heb seksueel grensoverschrijdend gedrag meegemaakt ; g. Iemand deed mij expres lichamelijk pijn ; h. Iemand heeft iets van mij gestolen of vernield ; i. Ik heb geen van deze situaties meegemaakt ; j. Anders ; k. Dat wil ik niet zeggen [Exclusief]]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Sociale veiligheid	> Discriminatie: nadelig behandeld worden, bijvoorbeeld om wie je bent, waar je vandaan komt, hoe je eruitziet of door je geloof. > Seksueel grensoverschrijdend gedrag: gedrag dat over de grenzen van een ander gaat, bijvoorbeeld door iemand zomaar aan te raken, online seksueel getinte berichten te sturen, seksuele intimidatie en seksueel misbruik. > Chantage: iemand dwingen iets te doen door ergens mee te dreigen.	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Sociale veiligheid	Heb je behoefte om met iemand te praten over deze onderwerpen? Neem gerust contact op met de vertrouwenspersoon bij jou op school, jouw eigen mentor, iemand uit je omgeving of MIND Hulplijn.	Tekst aangepast t.o.v. modulevraag '24
Mod. Positie mbo-studenten	Een studievereniging is een vereniging voor mensen die dezelfde studie volgen. Ook in het mbo kun je een studievereniging beginnen voor bijvoorbeeld alle studenten van de opleiding Sport en Beweging. Studieverenigingen organiseren bijvoorbeeld activiteiten als feestjes, stagemarkten, reises en lezingen.	Tekst aangepast t.o.v. modulevraag '24
Mod. Positie mbo-studenten	Wist jij dat je op school een studievereniging kunt beginnen? [Ja / Nee]	Gelijk aan modulevraag '24
Mod. Positie mbo-studenten	Lijkt het je leuk om naast school activiteiten te doen met je studiegenoten bij bijvoorbeeld een studievereniging? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Positie mbo-studenten	Als ik vertel dat ik op het mbo zit, reageren mensen daar meestal positief op [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Studentparticipatie	Studenten kunnen op verschillende manieren meepraten of meebeslissen op school. Bijvoorbeeld door feedback voor je docent of je mening geven via een vragenlijst. Studentparticipatie gaat over dat je je gehoord voelt op school en dat er voor jou een manier is om mee te praten.	Tekst aangepast t.o.v. modulevraag '24
Mod. Studentparticipatie	Vragen docenten wel eens naar jouw mening? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Gelijk aan modulevraag '24
Mod. Studentparticipatie	Kan je meepraten over hoe het op jouw school beter kan? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Gelijk aan modulevraag '24
Mod. Studentparticipatie	Ik weet waar ik terecht kan om mijn mening te delen over hoe het beter kan op school. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Studentparticipatie	Heb je het gevoel dat school openstaat voor nieuwe voorstellen, activiteiten of ideeën op school? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Gelijk aan modulevraag '24
Mod. Studentparticipatie	Ik voel me serieus genomen als ik mijn mening geef op school. [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Niet van toepassing]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Geldzaken	[alleen indien BOL] Studenten maken kosten voor het les- of cursusgeld en voor schoolboeken. Je hebt recht op geld om je daarbij te helpen. Zo kun je bijvoorbeeld vanaf je 18e een basisbeurs en aanvullende beurs aanvragen. Ook heb je recht op een studentenreisproduct op je OV-kaart.	Tekst aangepast t.o.v. modulevraag '24
Mod. Geldzaken	[alleen indien BOL] Denk je dat je weet waar jij, financieel gezien, allemaal recht op hebt als mbo-student? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Gelijk aan modulevraag '24
Mod. Geldzaken	Sinds 2021 is er een verplichte terugkoopregeling. Dit betekent dat de school het geld van de schoolboeken en software voor je computer die jij moest kopen, maar niet hebt gebruikt moet terugbetalen aan jou.	Tekst aangepast t.o.v. modulevraag '24
Mod. Geldzaken	Wist je dat je school een terugkoopregeling heeft voor schoolboeken en licenties die je niet hebt gebruikt? [Ja - Nee]	Gelijk aan modulevraag '24
Mod. Geldzaken	Zijn de schoolkosten zoals je had verwacht? Denk hierbij aan boeken, licenties, werkleding en werkspullen. [kosten zijn veel hoger dan ik dacht - kosten zijn veel lager dan ik dacht + mijn werkgever betaalt mijn schoolkosten]	Antwoord aangepast t.o.v. modulevraag '24
Mod. Geldzaken	Kan je rondkomen van het geld dat je maandelijks in totaal ontvangt (alle inkomsten van bijvoorbeeld studiefinanciering, (bij)baan en ouders bij elkaar)? [grid5: zeer makkelijk - zeer moeilijk]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Geldzaken	Maak je je zorgen om je financiële situatie op dit moment? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst

Mod. Geld-zaken	Heb je behoefte aan voorlichting over geldzaken op school? Denk aan informatie over studiefinanciering, het aanvragen van zorgtoeslag enzovoorts. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Studentenhuus-vesting	Woon je bij je ouders/verzorgers? [Ja - Nee]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Studentenhuus-vesting	[Indien 1 = Ja] Waarom woon je bij je ouders/verzorgers? [Opties randomiseren - Meerkeuze] [a. Ik woon in de buurt van mijn opleiding ; b. Het is goedkoper ; c. Ik kan geen woonruimte vinden ; d. Ik heb geen behoefte om uit huis te gaan ; e. Mijn ouders/verzorgers vinden het geen goed idee ; f. Ik vind mezelf te jong om uit huis te gaan ; g. Persoonlijke omstandigheden ; h. Ik weet niet zeker of ik mijn opleiding wil afmaken ; i. Anders]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Studentenhuus-vesting	[Indien 1 = Nee] Hoe zou je je woning omschrijven? [a. Kamer waarbij je douche, toilet en/of keuken deelt met anderen ; b. Eénkamerwoning/studio, waarbij je douche, toilet en/of keuken niet deelt met anderen ; c. Appartement/huis met meerdere kamers voor mijzelf/gedeeld met mijn partner ; d. Anders]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Studentenhuus-vesting	[Indien 1 = Nee] Wat betaal je maandelijks aan huur? [Open antwoord + Weet ik niet/wil ik niet zeggen + Ik heb een koopwoning + Huur inclusief + Huur exclusief]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Studentenhuus-vesting	Ben je van plan binnen 1 jaar te verhuizen? [Ja - Nee - Weet ik niet]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Studentenhuus-vesting	[Indien 5 = Ja] Hoe zou je het liefst wonen als je gaat verhuizen? [a. Bij ouders/verzorgers ; b. Kamer waarbij je douche, toilet en/of keuken deelt met anderen ; c. Eénkamerwoning/studio, waarbij je douche, toilet en/of keuken niet deelt met anderen ; d. Appartement/huis met meerdere kamers voor mijzelf/gedeeld met mijn partner ; e. Anders]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Studentenhuus-vesting	[Indien 5 = Ja] In welke plaats wil je (gaan) wonen? [a. DROPDOWN: Aalsmeer t/m Zwinderen (gemeente Coevorden) ; b. Een andere woonplaats in Nederland ; c. In het buitenland ; d. Weet ik niet]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Studentenhuus-vesting	[Indien 5 = Ja] Wat is het maximale budget dat je per maand wilt uitgeven aan een woonruimte? Dit is het bedrag na aftrek van huurtoeslag en inclusief kosten voor gas, water, elektriciteit. [a. Minder dan €300 ; b. € 300 - €400 ; c. € 400 - €500 ; d. € 500 - €600 ; e. € 600 - €700 ; f. € 700 - €800 ; g. € 800 - €900 ; h. € 900 - €1.000 ; i. Meer dan € 1.000 ; j. N.v.t. / weet ik niet]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Studentenhuus-vesting	[Indien 6 = b/c/d/e] Met hoeveel personen wil je samenwonen? Tel jezelf niet mee in het antwoord. [Open antwoord [numeriek]]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Digitalisering	Zijn er duidelijke afspraken gemaakt over het gebruik van mobiele telefoons in de klas? [Ja - Nee + Weet ik niet]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Digitalisering	[indien 1 = ja] Ben je het eens met de afspraken/regels over het gebruik van mobiele telefoons in de klas? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Digitalisering	[indien 1 = nee] Vind jij dat er afspraken moeten worden gemaakt over het gebruik van mobiele telefoons in de klas? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Digitalisering	<i>Al-vaardigheden gaan over begrijpen wat AI is, hoe het werkt en hoe je er goed mee omgaat. Je leert waar AI wordt gebruikt en over de gevolgen ervan, bijvoorbeeld voor privacy of eerlijkheid. Zo kun je AI, als je het gebruikt, op een slimme en veilige manier gebruiken.</i>	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Digitalisering	Leer je goed omgaan met AI in jouw opleiding? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Digitalisering	<i>Digitale vaardigheden gaan over goed omgaan met computers, internet en digitale apparaten. Je leert hoe je online informatie zoekt, hoe je veilig omgaat met je gegevens en hoe je goed communiceert op sociale media. Ook leer je kritisch nadenken over wat je leest of ziet op internet.</i>	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Digitalisering	Vind jij dat er genoeg aandacht wordt besteed aan digitale vaardigheden in jouw opleiding? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Digitalisering	Vind je dat docenten genoeg kennis hebben over de inzet van digitale hulpmiddelen in het onderwijs en de beroepspraktijk? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Doorstroom	<i>Met doorstroom bedoelen we wat je na je opleiding gaat doen: verder studeren of werken.</i>	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Doorstroom	Na je opleiding kan je verder leren of gaan werken. Wat wil jij na je opleiding doen? [a. Verder studeren op het mbo (op een ander mbo-niveau of in een andere richting) ; b. Verder studeren op het hbo ; c. Gaan werken ; d. Een tussenjaar nemen ; e. Anders/Ik weet het nog niet]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Doorstroom	Wat hielp jou bij het kiezen van wat je na je opleiding gaat doen? [meerdere antwoorden mogelijk] [a. Activiteiten om het werkveld te leren kennen (bedrijfsbezoek, gastles) ; b. Informatie over de kans op werk en salaris ; c. Open dagen ; d. Meeloopdagen ; e. Keuzedeel hbo ; f. Gesprekken met school over de mogelijkheden ; g. Gesprekken met school over wat bij mij past ; h. Met ouders/verzorgers praten ; i. Gesprekken met vrienden/klasgenoten ; j. Gesprekken met mensen die al werken ; k. Anders ; l. Ik heb nog geen keuze gemaakt]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Doorstroom	[Indien 1 = a of b] Wat is voor jou de belangrijkste reden om verder te studeren? Meerdere antwoorden mogelijk. [meerkeuze] [a. Ik denk dat ik met een extra studie meer kans heb op werk ; b. Ik denk dat ik met een extra studie meer kan verdienen]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst

	; c. Ik wil graag een extra studie doen uit interesse ; d. Ik wil (nog) niet gaan werken ; e. Anders]	
Mod. Doorstroom	[Indien 1 = c] Wat is voor jou de belangrijkste reden om te gaan werken? <i>Meerdere antwoorden mogelijk.</i> [meerkeuze] [a. Ik wil werken zodat ik nu salaris krijg ; b. Ik wil werken omdat graag met mijn beroep aan de slag wil ; c. Ik wil niet meer studeren ; d. Anders]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Doorstroom	Ben je, door je vorige school of opleiding, goed begeleid bij de keuze voor de opleiding die je nu volgt? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Doorstroom	Ik heb het gevoel dat ik met een mbo-diploma mijn studieloopbaan goed kan afronden en kan beginnen met werk. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Reisafstand opleiding	Vond je het bij het maken van je studiekeuze belangrijk om dicht bij je studie te wonen [grid5: helemaal niet - ja zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Reisafstand opleiding	Hoelang reis je vanuit je huis naar jouw school (enkele reis)? [a. 0-20 minuten ; b. 20-40 minuten ; c. 40 minuten tot één uur ; d. één tot twee uur ; e. langer dan twee uur]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Reisafstand opleiding	Hoe reis je meestal naar school? [a. Lopend ; b. Met de fiets ; c. Met een fatbike/scooter ; d. Met de auto (samen met anderen) ; e. Met het ov (bus, trein, tram, metro)]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Reisafstand opleiding	Ben je tevreden over de reistijd naar jouw school? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Reisafstand opleiding	Ben je tevreden over de bereikbaarheid van jouw school? Zijn er bijvoorbeeld genoeg parkeerplekken en bushaltes? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Reisafstand opleiding	[Indien stage [BOL] = ja] Hoelang reis je vanuit je huis naar jouw huidige/laatste stage (enkele reis)? [a. 0-20 minuten ; b. 20-40 minuten ; c. 40 minuten tot één uur ; d. één tot twee uur ; e. langer dan twee uur]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Examens	<i>In je opleiding wordt op verschillende momenten gekeken naar wat je kan. Dit kan bijvoorbeeld met behulp van toetsen, examens en (praktijk)opdrachten.</i>	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Examens	Krijg je op tijd informatie over wanneer een examen is? [grid5: helemaal niet - ja, zeker + ik heb nog geen examens]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Examens	Ik voel me door de lessen goed genoeg voorbereid op de afronding van mijn vakken. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Examens	Heb je over het algemeen genoeg tijd om een examen te maken? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Examens	<i>Passend examineren betekent dat je een examen maakt op een manier die past bij jouw hulpvraag. Denk bijvoorbeeld aan extra tijd voor het maken van een toets, een rustige plek of een mondeling examen in plaats van schriftelijk.</i>	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Examens	Heb je informatie gekregen over passend examineren? [Ja - Nee + Ik wist hiervoor niet wat passend examineren is]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Examens	Kun je je toetsen en examens na het maken nog inzien, zodat je weet wat je kunt verbeteren? [a. Ja, maar alleen mijn eigen antwoorden ; b. Ja, maar alleen de vragen ; c. Ja, zowel mijn eigen antwoorden als de vragen ; d. Nee, ik mag niets inzien ; e. Weet ik niet]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Onderwijstijd en kwaliteit	Heb je genoeg les(uren) per vak om de lesstof goed te begrijpen? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Onderwijstijd en kwaliteit	Wat vind je van de kwaliteit van de lessen? [grid5: heel slecht - heel goed]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Onderwijstijd en kwaliteit	Heb je voldoende keuzemogelijkheden in je opleiding? Denk aan vakken buiten je eigen opleiding, vakken op een hoger niveau volgen of vertragen of versnellen. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Onderwijstijd en kwaliteit	Worden er in de lessen voldoende goede voorbeelden uit de praktijk gebruikt die aansluiten bij je toekomstige beroep? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Onderwijstijd en kwaliteit	De manier waarop mijn docenten lesgeven (zoals uitleg, opdrachten en groepswork) past goed bij wat ik moet leren voor mijn beroep [grid5: helemaal niet - ja, zeker + Weet ik niet]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Welzijn	<i>Mentale gezondheid gaat over hoe je je voelt in je hoofd. Hoe ga je om met stress, moeilijke situaties en emoties? Als je mentaal gezond bent, voel je je meestal goed, kun je problemen aan en voel je je niet alleen.</i>	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Welzijn	<i>Sommige vragen die over jezelf gaan kunnen voor jou vervelend zijn. Je mag bij die vragen kiezen voor 'dat wil ik niet zeggen'.</i>	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Welzijn	Op mijn school wordt aandacht besteed aan de mentale gezondheid van studenten. [Ja - Nee - Weet ik niet]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Welzijn	Vind je dat er genoeg aandacht aan mentale gezondheid wordt besteed door jouw opleiding? [grid5: helemaal niet - ja, zeker + Weet ik niet]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Welzijn	Op welke manier wil jij het liefst dat er aandacht wordt besteed aan mentale gezondheid op je school? [a. Via een apart vak ; b. Tijdens burgerschap ; c. Tijdens SLB/mentorles ; d. Via een keuzedeel ; e. Evenementen op school ; f. Zorgcoaches ; g. Anders]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Welzijn	Welk rapportcijfer geef jij jouw mentale gezondheid over het algemeen? [1 - 10 + Dat wil ik niet zeggen]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst

Mod. Wel-zijn	De docenten van mijn opleiding begrijpen mij. [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Dat wil ik niet zeggen]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Wel-zijn	Heb je het gevoel dat je bij iemand op jouw opleiding terecht kan als je wilt praten over onderwerpen zoals prestatiedruk, (geld)stress of moeilijke situaties? [grid6: helemaal niet - ja, zeker + Dat wil ik niet zeggen]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. Wel-zijn	Heb je behoefte om met iemand te praten over deze onderwerpen? Neem gerust contact op met de vertrouwenspersoon bij jou op school, jouw eigen mentor, iemand uit je omgeving of MIND Hulplijn.	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. LLO-studenten	<i>Je krijgt deze vragen omdat je volgens onze gegevens een LLO-student bent. Dit onderdeel is voor studenten die al eerder een opleiding hebben gevolgd of op iets latere leeftijd een mbo-studie doen. We noemen deze groep LLO-studenten: Leven Lang Ontwikkelen.</i>	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. LLO-studenten	Welk type/vorm opleiding volg je op dit moment? (a. Ik volg een volledige BBL-opleiding die ik afsluit met een diploma ; b. Ik volg een volledige opleiding in de derde leerweg (flexibele leerroute of niet-bekostigde leerweg) en sluit die af met een diploma ; c. Ik volg één of meerdere onderdelen die ik afsluit met een certificaat ; d. Ik volg één of meerdere onderdelen die ik afsluit met een mbo-verklaring ; e. Anders)	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. LLO-studenten	Heb je op dit moment een werkgever? [Ja - Nee]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. LLO-studenten	Wat is de belangrijkste reden dat je deze opleiding bent gaan volgen? (a. Het moest van mijn werkgever ; b. Het mocht van mijn werkgever ; c. Ik wil mijzelf verder ontwikkelen binnen mijn beroep ; d. Ik wil een ander beroep gaan uitoefenen ; e. Omdat ik het leuk vind ; f. Ik wil een diploma halen ; g. Anders)	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. LLO-studenten	Welke mogelijkheden worden door school aangeboden om de opleiding goed te volgen? [meerdere antwoorden mogelijk] (a. Ik kan vrijstellingen krijgen door een eerdere opleiding of werkervaring ; b. Ik kan de opleiding (deels) online volgen ; c. Ik kan de opleiding op mijn eigen tempo volgen ; d. Ik kan zelf bepalen wanneer ik lessen volg ; e. Ik kan de opleiding volgen in modules ; f. Ik kan de examens afleggen op mijn werkplek ; g. Er worden geen mogelijkheden aangeboden, maar dat mis ik wel ; h. Er worden geen mogelijkheden aangeboden, maar dit heb ik ook niet nodig ; i. Anders)	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. LLO-studenten	[indien 4 = a t/m f] Ben je tevreden over de mogelijkheden vanuit school om je opleiding goed te volgen? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. LLO-studenten	De opleiding die ik nu volg sluit aan bij mijn wensen. [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. LLO-studenten	Welke mogelijkheden zouden het volgen van de opleiding (nog) makkelijker maken? [meerdere antwoorden mogelijk] (a. Het krijgen van (meer) vrijstellingen door een eerdere opleiding of werkervaring ; b. Het (meer) online volgen van de opleiding ; c. Het (meer) volgen van de opleiding op mijn eigen tempo ; d. Zelf (meer) kunnen bepalen wanneer ik lessen volg ; e. De opleiding (meer) in modules kunnen volgen ; f. De examens (meer) kunnen afleggen op mijn werkplek ; g. Anders ; h. Ik mis niets)	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. LLO-studenten	[Indien 2 = ja] Welke mogelijkheden biedt jouw werkgever aan om de opleiding te kunnen volgen [meerdere antwoorden mogelijk]: ja. Ik kan de opleiding volgen onder werktijd ; b. Ik kan de vaardigheden voor mijn opleiding aantonen op mijn werkplek ; c. Mijn werkgever betaalt de opleiding ; d. Mijn werkgever laat mij nieuwe werkervaring opdoen die past bij mijn opleiding ; e. Mijn werkgever draagt niet bij aan mijn opleiding ; f. Anders)	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. LLO-studenten	Wie betaalt jouw opleiding (geheel of voor het grootste deel)? (a. Mijn werkgever ; b. Ikzelf/Iemand uit mijn omgeving (familie/verzorgers) ; c. Via het O&O fonds, of een ander fonds ; d. Via een subsidie of andere vergoeding (van de gemeente, provincie of overheid) ; e. Anders)	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. LLO-studenten	<i>JOBmbo komt op voor mbo-studenten, bijvoorbeeld in de politiek en media. Tot nu toe ligt de nadruk op mbo-studenten die na de middelbare school met de opleiding starten.</i>	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. LLO-studenten	Zou je willen dat JOBmbo of een andere organisatie opkomt voor jouw belangen als LLO-student? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Mod. LLO-studenten	Zou je mee willen doen aan bijeenkomsten of onderzoeken om jouw mening over het mbo te geven? [grid5: helemaal niet - ja, zeker]	Nieuw toegevoegd aan de vragenlijst
Instellings-vragen	<i>Hier worden optioneel de eigen vragen van de instelling toegevoegd.</i>	Positie gelijk aan basisvragenlijst '24
Afsluiting	Wil je nog iets meegeven aan je opleiding of je school? [Ja/Nee]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Afsluiting	Vul hier in wat je je opleiding of school wil meegeven, dan geven wij dit door. Let op: zet geen namen of andere dingen in je antwoord waardoor de vragenlijst niet meer anoniem is. [open; alleen als = Ja]	Vraag aangepast t.o.v. basisvragenlijst '24
Afsluiting	Duizenden mbo-studenten vullen de JOB-monitor in. Wil je dat JOBmbo je een mail stuurt met de resultaten van het onderzoek? We zullen je mailadres niet voor andere dingen gebruiken. [Ja, stuur me de resultaten op dit mailadres: [open] /Nee]	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24
Afsluiting	JOBmbo komt op voor jou als mbo-student! Zo hebben wij ervoor gezorgd dat school jouw ongebruikte schoolboeken moet terugkopen. Ook hebben wij geregeld dat mbo'ers studenten heten in plaats van deelnemers. Om nog meer voor elkaar te	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24

	krijgen, willen we graag jouw stem horen! Mogen wij jou een paar keer per jaar om je mening vragen? [Ja, JOBmbo mag mij op dit mailadres om mijn mening vragen: [open] /Nee]	
Afsluiting	Bedankt voor het invullen! De studentenraad, JOBmbo en jouw school gaan met jouw antwoorden je school verbeteren. Wil je meer weten over JOBmbo? Volg ons dan op Instagram.	Vraag en antwoord gelijk aan basisvragenlijst '24

Bijlage IV | Netto respons per instelling JOB-monitor 2026

Tabel 8: Netto respons per instelling JOB-monitor 2026

	Netto respons	Populatie	% Netto respons
Aeres MBO	2.403	4.288	56,0%
Albeda	9.006	19.817	45,4%
Alfa-college	6.192	10.630	58,3%
Aventus	4.519	9.514	47,5%
Cibap	774	1.587	48,8%
Da Vinci College	2.929	6.754	43,4%
Deltion	8.212	14.293	57,5%
Drenthe College Terra	4.973	8.797	56,5%
Firda	11.320	17.689	64,0%
Graafschap College	4.021	8.007	50,2%
Grafisch Lyceum Rotterdam	1.670	3.374	49,5%
Grafisch Lyceum Utrecht	1.017	2.202	46,2%
Hout- en meubileringscollege	2.047	3.539	57,8%
IVA Driebergen	127	205	62,0%
Koning Willem I College	6.795	17.245	39,4%
Landstede MBO	5.379	9.789	54,9%
Leidse instrumentmakers School	133	321	41,4%
Lentiz onderwijsgroep	1.201	1.707	70,4%
MBO Amersfoort	3.153	7.306	43,2%
MBO Bonaire	263	789	33,3%
MBO Utrecht	2.546	4.791	53,1%
mboRijnland	6.858	15.712	43,6%
Mediacollege Amsterdam	1.227	2.469	49,7%
Noorderpoort	6.604	11.720	56,3%
Notenboom	2	27	7,4%
Politieacademie	1.456	4.341	33,5%
Rijn IJssel	4.889	9.038	54,1%
ROC A12	2.785	5.226	53,3%
ROC Menso Alting	309	517	59,8%
ROC Midden Nederland	9.032	17.367	52,0%
ROC Mondriaan	7.369	18.799	39,2%
ROC Nijmegen	5.056	9.170	55,1%
ROC Nova College	5.347	11.589	46,1%
ROC Rivor	792	1.645	48,1%
ROC Ter AA	1.693	2.922	57,9%
ROC van Twente	9.668	16.673	58,0%
Scalda	3.696	8.112	45,6%
SG De Rooi Pannen	3.979	5.852	68,0%
SintLucas	1.773	2.790	63,5%
Soma College	500	1.159	43,1%
STC	1.278	2.777	46,0%
Summa College	7.641	16.033	47,7%
Talland College	7.076	15.486	45,7%
Tio Business School	92	229	40,2%
VISTA College	4.893	10.197	48,0%
Vonk	2.372	4.012	59,1%
Yonder	4.043	6.062	66,7%
Yuverta	5.024	7.598	66,1%
Zadkine	7.030	17.432	40,3%
Zone.college	1.730	2.838	61,0%
Overige instellingen ³⁵	83	74.223	0,1%
	Netto respons	Populatie	% Netto respons
Totaal	192.977	454.659	42,4%

³⁵ Te weten: ROCvA-F, Curio, Hoornbeeck, Gilde opleidingen, SVO Vakopleiding Food, Nimeto

Bijlage V | Netto respons: aantal opleidingen per instelling JOB-monitor 26

Tabel 9: Netto respons: aantal opleidingen per instelling JOB-monitor 2026

[alleen opleidingen met min. 5 studenten én respondenten; 1.060 opleidingen uitgesloten]	Aantal opleidingen in respons	Aantal opleidingen in populatie	% Netto respons opleidingen
SG De Rooi Pannen	36	36	100%
Politieacademie	1	1	100%
MBO Bonaire		<i>Opleiding onbekend</i>	
IVA Driebergen	1	1	100%
Mediacollege Amsterdam	17	18	94%
Lentiz onderwijsgroep	43	46	93%
ROC Menso Alting	13	14	93%
Cibap	8	9	89%
Yonder	103	117	88%
Grafisch Lyceum Utrecht	7	8	88%
SintLucas	14	16	87%
Alfa-college	125	143	87%
Deltion	166	190	87%
ROC Nijmegen	102	117	87%
Albeda	115	133	86%
ROC van Twente	176	205	86%
Hout- en meubileringscollege	18	21	86%
Noorderpoort	129	151	85%
Yuvarta	52	61	85%
Rijn IJssel	114	135	84%
MBO Utrecht	39	47	83%
Firda	174	211	82%
ROC A12	84	102	82%
Vonk	90	111	81%
VISTA College	119	148	80%
Drenthe College Terra	123	153	80%
Talland College	136	170	80%
STC	32	40	80%
mboRijnland	105	133	79%
Aeres MBO	41	52	79%
ROC Rivor	39	50	78%
Aventus	116	149	78%
ROC Midden Nederland	147	189	78%
Zadkine	139	180	77%
ROC Ter AA	58	76	76%
ROC Nova College	119	156	76%
Da Vinci College	90	118	76%
Graafschap College	103	136	76%
ROC Mondriaan	106	140	76%
Zone.college	30	40	75%
Tio Business School	3	4	75%
Leidse instrumentmakers School	3	4	75%
Summa College	143	193	74%
Scalda	113	156	72%
Grafisch Lyceum Rotterdam	13	18	72%
Landstede MBO	102	145	70%
MBO Amersfoort	89	129	69%
Koning Willem I College	138	204	68%
Soma College	9	14	64%
[alleen opleidingen met min. 5 studenten én respondenten]	Aant. opleidingen in respons	Aant. opleidingen in populatie	% Netto respons opleidingen
Notenboom	0	2	0%

Bron: ResearchNed; JOB-monitor 2026

Bijlage VI | Thema- en modulevragen niet in clusters opgenomen

Thema	Vraag
Lessen	Wat vind je van de lessen Nederlands?
Lessen	Wat vind je van de lessen rekenen?
Lessen	Wat vind je van de lessen Engels?
Burgerschap	Wat vind je van jouw burgerschapsonderwijs?
Stage bol	Heb je stage/bpv gelopen of doe je dat op dit moment?
Stage bol	Was/ls het moeilijk voor je om een stage-/bpv-plaats te vinden?
Stages	Voel(de) je je veilig op je stageplek?
Stages	Krijg/kreeg je van je stage/bpv een onkostenvergoeding?
Stages	Weet je waar je op school een melding kan maken van stagediscriminatie en stagemisbruik?
Stages	Heb je het gevoel dat je te maken hebt (gehad) met stagemisbruik?
Werkplek bbl	Hoe moeilijk was het voor jou om een werkplek te vinden voor je opleiding?
Leerwerkplek	Voel(de) je je veilig op je leerwerkplek?
Leerwerkplek	Krijg/kreeg je van je leerwerkplek een onkostenvergoeding?
Leerwerkplek	Weet je waar je op school een melding kan maken van stagediscriminatie?
Medezeggenschap	Is er een studentenraad op jouw school?
medezeggenschap	Zou je zelf willen meepraten over hoe het op jouw school beter kan?
Omgeving sfeer en veiligheid	Voel je je veilig op school?
Ondersteuningsbehoefte	Heb je (behoefte aan) extra ondersteuning door één of meer bijzondere omstandigheden, beperkingen, ziektes of aandoeningen?
Ondersteuningsbehoefte	Weten jouw docenten dat je een ondersteuningsbehoefte hebt?
Ondersteuningsbehoefte	Wat vind je van de hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding op school voor jouw ondersteuningsbehoefte?
Passend onderwijs	Heb je op school afspraken gemaakt over de hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding die je nodig hebt bij jouw ondersteuningsbehoefte?
Passend onderwijs	Waarom zijn hier geen afspraken over gemaakt? Kies het antwoord dat het beste bij jouw situatie past.
Passend onderwijs	Heb je op stage/je leerwerkplek afspraken gemaakt over de hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding die je nodig hebt bij jouw ondersteuningsbehoefte?
Passend onderwijs	Weet je op welke hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding je recht hebt op school bij jouw ondersteuningsbehoefte?
Passend onderwijs	Weet je waar je op school terecht kan als je extra hulpmiddelen, aanpassingen en extra begeleiding nodig hebt bij jouw ondersteuningsbehoefte?
Algemene tevredenheid	Welk rapportcijfer geef je jouw opleiding?
Algemene tevredenheid	Welk rapportcijfer geef je jouw school?
Module	Vraag
sociale veiligheid	Heb jij zelf een van de volgende situaties afgelopen schooljaar op school meegemaakt?
positie	Wist jij dat je op school een studievereniging kunt beginnen?
positie	Lijkt het je leuk om naast school activiteiten te doen met je studiegenoten bij bijvoorbeeld een studievereniging?
positie	Als ik vertel dat ik op het mbo zit, reageren mensen daar meestal positief op
geldzaken	Denk je dat je weet waar jij, financieel gezien, allemaal recht op hebt als mbo-student?
geldzaken	Wist je dat je school een terugkoopregeling heeft voor schoolboeken en licenties die je niet hebt gebruikt?
geldzaken	Zijn de schoolkosten zoals je had verwacht? Denk hierbij aan boeken, licenties, werk-kleding en werkspullen.
geldzaken	Kan je rondkomen van het geld dat je maandelijks in totaal ontvangt (alle inkomsten van bijvoorbeeld studiefinanciering, (bij)baan en ouders bij elkaar)?
geldzaken	Maak je je zorgen om je financiële situatie op dit moment?
geldzaken	Heb je behoefte aan voorlichting over geldzaken op school? Denk aan informatie over studiefinanciering, het aanvragen van zorgtoeslag enzovoorts.

studentenhuisvesting	Woon je bij je ouders/verzorgers?
studentenhuisvesting	Waarom woon je bij je ouders/verzorgers
studentenhuisvesting	Hoe zou je je woning omschrijven?
studentenhuisvesting	Wat betaal je maandelijks aan huur?
studentenhuisvesting	Ben je van plan binnen 1 jaar te verhuizen?
studentenhuisvesting	Hoe zou je het liefst wonen als je gaat verhuizen?
studentenhuisvesting	In welke plaats wil je (gaan) wonen?
studentenhuisvesting	Wat is het maximale budget dat je per maand wilt uitgeven aan een woonruimte? Dit is het bedrag na aftrek van huurtoeslag en inclusief kosten voor gas, water, elektriciteit.
studentenhuisvesting	Met hoeveel personen wil je samenwonen? Tel jezelf niet mee in het antwoord.
digitalisering	Zijn er duidelijke afspraken gemaakt over het gebruik van mobiele telefoons in de klas?
digitalisering	Ben je het eens met de afspraken/regels over het gebruik van mobiele telefoons in de klas?
digitalisering	Vind jij dat er afspraken moeten worden gemaakt over het gebruik van mobiele telefoons in de klas?
doorstroom	Na je opleiding kan je verder leren of gaan werken. Wat wil jij na je opleiding doen?
doorstroom	Wat hielp jou bij het kiezen van wat je na je opleiding gaat doen?
doorstroom	Wat is voor jou de belangrijkste reden om verder te studeren?.
doorstroom	Wat is voor jou de belangrijkste reden om te gaan werken?.
doorstroom	Ben je, door je vorige school of opleiding, goed begeleid bij de keuze voor de opleiding die je nu volgt?
doorstroom	Ik heb het gevoel dat ik met een mbo-diploma mijn studieloopbaan goed kan afronden en kan beginnen met werk.
reisafstand	Vond je het bij het maken van je studiekeuze belangrijk om dicht bij je studie te wonen?
reisafstand	Hoelang reis je vanuit je huis naar jouw school (enkele reis)?
reisafstand	Hoe reis je meestal naar school?
reisafstand	Ben je tevreden over de reistijd naar jouw school?
reisafstand	Ben je tevreden over de bereikbaarheid van jouw school? Zijn er bijvoorbeeld genoeg parkeerplekken en bushaltes?
reisafstand	Hoelang reis je vanuit je huis naar jouw huidige/laatste stage (enkele reis)?
examens	Heb je informatie gekregen over passend examineren?
examens	Kun je je toetsen en examens na het maken nog inzien, zodat je weet wat je kunt verbeteren?
welzijn	Op mijn school wordt aandacht besteed aan de mentale gezondheid van studenten.
welzijn	Op welke manier wil jij het liefst dat er aandacht wordt besteed aan mentale gezondheid op je school?
welzijn	Welk rapportcijfer geef jij jouw mentale gezondheid over het algemeen?
Llo-studenten	Welk type/vorm opleiding volg je op dit moment?
Llo-studenten	Heb je op dit moment een werkgever?
Llo-studenten	Wat is de belangrijkste reden dat je deze opleiding bent gaan volgen?
Llo-studenten	Welke mogelijkheden worden door school aangeboden om de opleiding goed te volgen?
Llo-studenten	Ben je tevreden over de mogelijkheden vanuit school om je opleiding goed te volgen?
Llo-studenten	De opleiding die ik nu volg sluit aan bij mijn wensen.
Llo-studenten	Welke mogelijkheden zouden het volgen van de opleiding (nog) makkelijker maken?
Llo-studenten	Welke mogelijkheden biedt jouw werkgever aan om de opleiding te kunnen volgen
Llo-studenten	Wie betaalt jouw opleiding (geheel of voor het grootste deel)?
Llo-studenten	Zou je willen dat JOBmbo of een andere organisatie opkomt voor jouw belangen als LLO-student?
Llo-studenten	Zou je mee willen doen aan bijeenkomsten of onderzoeken om jouw mening over het mbo te geven?

Bijlage VII | Overzicht opgenomen tabellen en figuren

Figuur 1: Vergelijking cumulatieve respons: JOB-monitor 2024 en 2026.....	9
Figuur 2: Voorbeeld van grafische rapportage JOB-monitor	17
Figuur 3: Inlogprocedure JOB-monitor	21
Tabel 1: Nieuwe opzet JOB-monitor	7
Tabel 4.1: Opschoning van de data	11
Tabel 4.2: Effect opschoningsstappen JOB-monitor per subgroep.....	11
Tabel 4.3: Verdeling mbo-studenten naar onderwijsniveau, leerweg en geslacht binnen populatie, non- respons en respons, JOB-monitor 2026	12
Tabel 4.4: Verdeling respons en populatie JOB-monitor 2026 naar niveau, leerweg en geslacht.....	13
Tabel 4.5: Gemiddeld percentage studenten binnen JOB-monitor 2026 dat docenten (zeer) goed vindt lesgeven, naar achtergrondkenmerken.....	13
Tabel 6: Clustering van thema's: Communaliteiten, factorladingen en Cronbach's alpha JOB-monitor 2026 (PCA)	15
Tabel 7: Clustering van modules: Communaliteiten, factorladingen en Cronbach's alpha JOB-monitor 2026 (PCA)	16
Tabel 8: Netto respons per instelling JOB-monitor 2026	48
Tabel 9: Netto respons: aantal opleidingen per instelling JOB-monitor 2026	49

Bijlage VIII | Literatuur

- Broek, A. van den, Brukx, D. & Lodewick, J. (2019). Herziening vragenlijst JOB-monitor 2020. Nijmegen: ResearchNed.
- Buuren, S. van, (2012). *Flexible Imputation of Missing Data*. New York: Chapman and Hall/CRC, <https://doi.org/10.1201/b11826>
- Callegaro, M. & Yang, Yongwei & Bhola, Dennison & Dillman, Don & Chin, Tzu-Yun. (2009). *Response Latency as an Indicator of Optimizing in Online Questionnaires*. Bulletin de méthodologie sociologique: BMS. 103. 10.1177/075910630910300103
- Field, A. (2009). *Discovering statistics using SPSS (third edition)*. California: Sage.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B. J., & Anderson, R. E. (2019). *Multivariate data analysis* (, Ill.; 8th ed.). Cengage.
- Lodewick, J., Luyten, E. & Termorshuizen, T. (2025). Validatie modules JOB-monitor 2026. Nijmegen: ResearchNed.
- Lodewick, J., Termorshuizen, T. & Brukx, D. (2024). Validatie extra vragen JOB-monitor 2024. Nijmegen: ResearchNed
- Lodewick, J, Vullings, N. & Brukx, D. (2023). Studeren met een ondersteuningsbehoefte in het hoger onderwijs. ResearchNed in opdracht van het ISO
- Morgado, F. F., Meireles, J. F., Neves, C. M., Amaral, A. C., & Ferreira, M. E. (2017). Scale development: ten main limitations and recommendations to improve future research practices. *Psicologia: Reflexão e Crítica*, 30(1), 3.
- Tabachnick, B. G. & Fidell, L. S. (2001). *Using multivariate statistics* (4th ed.). Needham Heights, MA: Allyn and Bacon.
- Vereniging voor Beleidsonderzoek (2023). Gedragscode voor Statistisch Onderzoek 2023.

Bijlage IX | Gebruikte afkortingen

ADD	Attention Deficit Disorder
ADHD	Attention Deficit Hyperactivity Disorder
AVG	Algemene Verordening Gegevensverwerking
BBL	Beroeps Begeleidende Leerweg
BOL	Beroeps Opleidende Leerweg
BPV	Beroeps Praktijk Vorming
ROD	Register Onderwijs Deelnemers
DANS SSH	Data Archiving and Networked Services, data Station Social Sciences and Humanities
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
Excel	Rekenprogramma Office-pakket van Microsoft
HTML	Hyper Text Markup Language (programmeertaal)
ICBD	International Creative Business Developer
iO	infinite Opportunities
JOB	Jongeren Organisatie Beroepsonderwijs
IvHO	Inspectie van het Onderwijs
KNAW	Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen
MBO	Middelbaar Beroepsonderwijs
NT2	Nederlands als Tweede taal
LLO	Leven Lang Ontwikkelen
MBO	Middelbaar beroepsonderwijs
NWO	Nederlandse Organisatie voor Wetenschappelijk Onderzoek
OCW	Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap
ODIN	Oude benaming van de JOB-monitor
PCA	Principal Component Analysis
PDF	Portable Document Format
ROD	Register Onderwijsdeelnemers
SPSS	Statistical Package for the Social Sciences
Vavo	Voortgezet Algemeen Volwassenen Onderwijs
RUG	Rijksuniversiteit Groningen
UT	Universiteit Twente
VBO	Vereniging voor Beleidsonderzoek
WASP	Werkagenda en Stagepact
WUR	Wageningen University & Research

